

AREGCEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÓKK SZILÁRD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 38.000 kor. Egyes szám ára Ausztriában 3000 osztrák kor. Jugoszláviában 4 dinár

SZERKESZTŐSÉGI TELEFONOK:
65-53, JOZSEF 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

KIADÓHIVATAL: JOZS. 143-26, VASARNAP ESTETŐL REGGELIG: JOZS. 9-66

IV. évfolyam

Budapest, 1925 február 3.

5. szám

Uj török-görög háboru fenyeget

A konstantinápolyi görög pátriárka kiutasítása miatt Görögország elrendelte a részleges mozgósítást — Törökország is katonai intézkedéseket tesz — Kemal basa Angorába érkezett

Athén, február 2.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A konstantinápolyi görög pátriárka kiutasításával kapcsolatban, ami tudvalevően diplomáciai bizonytalanságot idézett föl Törökország és Görögország között,

a görög kormány ma behívta a huszonöt éves korsztyályt.

Az angorai görög követet egyelőre még nem hívták vissza, de ha Törökország nem lesz hajlandó az ügyet nemzetközi döntőbíróra bízni.

Görögország megszakítja a diplomáciai összeköttetést és egyéb intézkedéseket is tesz Törökországgal szemben.

Athénben óriási az izgalom a pátriárka kiutasítása miatt. A hadügyminiszter állandóan tanácskozik minisztertársával Görögország katonai helyzetéről. Görögország megkísérli az ügy békés elintézését, de ha ez nem vezet eredményre, úgy

a legvégső eszközöktől sem riad vissza, hogy jogait megvédje. Az „Athéni Távirati Iroda” ma hivatalosan is jelenti, hogy a kormány elhatározta az 1923. évi korsztyály további bentartását. A közvéleményesek, a világi és egyházi testületek a pátriárka kiutasítása alkalmából országos tiltakozó gyűléseket tartottak. Fölszóllították a kormányt és a nemzetet, hogy kérjen elégtételt. A sajtóban, ugyancsak

a hadsereg és a politikai pártok körében nagy nyugtalanság uralkodik.

A pátriárkának egy órai időt engedtek az elutazásra

Athén, február 2.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Különösen fokozták az izgatottságot azok a hírek,

amelyek a pátriárka kiutasításának körülményeiről érkeztek. A török kormány csak

egy óra időt engedett a pátriárkának arra, hogy Konstantinápolyt elhagyja.

A pátriárka pénz és podgyász nélkül volt kénytelen elhagyni székhelyét. Nem elégszik meg azzal, hogy a török kormány magatartásával szemben, mint ahogy szándékában volt, tiltakozó iratot terjesszen a pápa és az összes keresztény országok püspökeihez, hanem

ügyét rábízta Görögország a kormányára.

Párisban komolynak látják a helyzetet

Páris, február 2.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A görög-török konfliktus elmérgesedését mutatja, hogy konstantinápolyi jelentések szerint Mustafa Kemal basa, a köztársaság elnöke, hirtelen megszakította utazását és elhatározta, hogy visszatér a fővárosba.

Kemal már meg is érkezett Angorába.

Hirtelen visszatérését azzal magyarázzák, hogy

a török kormány katonai intézkedésekre készül.

Görögország fenyegető magatartása miatt. Athénből érkezett magántáviratok szerint a görög kormány rendeletet adott ki, amellyel az 1925. évi korsztyályt haladéktalanul behívja.

A külügyminisztériumtól nyert értesülés szerint a görög-török konfliktust igen komolynak tartják.

Zita királyné távoltagekelti magát a politikától

A Lequeitiből visszaérkezett Károlyi József gróf nyilatkozik A Reggel-nek a király családjáról

Székesfehérvár, február 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Károlyi József gróf, Székesfehérvár nemzeti gyűlési képviselője, aki október havában családjával együtt Lequeitibe utazott a származásból királyi családhoz, ma érkezett vissza Székesfehérvárra. A Reggel munkatársa ma fölkereste Károlyi grófot, aki lequeitói tartózkodásáról a következőket mondotta:

— Néhány héttel ezelőtt a kisántant sajtójában tendenciózus hírek jelentek meg arról, hogy a nagykövetek tanácsa jegyzéket intézett a spanyol kormányhoz, amelyben fölhívta volna a figyelmét arra, hogy Zita királyné politikizál. Az állítólagos jegyzék említést tett volna arról is, hogy a magyarság háromtagú bizottságot küldenek ki a királyi családhoz és figyelmeztetik Zita királynét, hogy ha továbbra is foglalkozik politikával, úgy

el kell hagynia Spanyolország területét.

Mind ezek a hírek teljesen alaptalan, rossz-hiszemű kitalálások. Ugy látszik, a kisán-

tant államai tulságosan félnek a Habsburg-ház restaurációjától. Kijelenthetem, hogy

a királyné távoltagekelti magát minden politikától.

Február közepén tartom székesfehérvári választóim előtt programbeszédemet, amelyben részletesen ki fogok térni a kisántant hátszavára. Elmondhatom, hogy a spanyol nép és a spanyol kormány a legnagyobb szimpátiával viseltetik a királyi család iránt. A királyi család egyébként a legjobb egészségben van. Ottó királyfi április közepén vizsgálják magyar bizottság előtt a negyedik gimnázium tananyagából. A királyné állandóan érdeklődik a magyarországi események iránt és olvassa a magyar lapokat. Szent meggyőződése, hogy ha nem is hamarosan, de el fog következni az az idő, hogy ő és családja visszatérhet újból az integer Magyarországra. Apponyi Albert gróf, aki most Olaszországban van, pár nap múlva valószínűleg Lequeitibe utazik, mert a legitimisták megállapodása szerint, a jövőben egy magyar főúr állandóan a királyi család mellett fog tartózkodni.

Salm

A pesti társaság egyik kedvelt gayallérja Salm Herman gróf, volt huszártiszt, akinek nevét nem a háboruban, nem a forradalmakban, de a bolsevizmus utáni időkben emlegették. Az osztrák származású gróf Szegedről indult el, mint a Prónay-zászlóalj egyik tisztje osztagának parancsnoka és rettenthetetlen bátorsággal tört előre, egész Siófokig. Utközben végrehajtott hőstetteit az istenadta nép is ajkára vette és ma úgy él a Dunántul fantáziájában, akár egy modern Kinizsi Pál, aki két-három hullát a vállára vetve, járja a kör-, illetve a fajmagyart. A szeged-siófoki hadjárat az elmúlt esztendő véres homályába veszett, nem akadt sem lantosa, sem történetírója. A hálátlan utókor már-már elfelejtette gróf Salm nevét, amikor egy katonai törvényszéki tárgyalás során rablőgyilkosság gyanújába került. Az ügyészség vádemelése természetesen nem érhetett föl a lekötözött modoru gróf társadalmi pozíciójáig, Salm Herman továbbra is az a gáncsnélküli lovag maradt, aki volt. Most aztán a „Világ” közli a dunántuli fölvonulás hadtörténelmi leírását és ezek a naplószerű följegyzések ismét alkalmat adnak arra, hogy Salm Herman egyénisége érdekelje a közvéleményt. Egy új Jókai édes mesemondása tudná csak megértetni azt a lelki folyamatot, amely az idegen mágnást a magyar hazafias fölbuzdulás oly magasságaiba röpitette, ahol Francia-Kiss Mihály és Héjjas Iván is megszedülne. Salm a fölbuzdulás nemes versenyében nemcsak a kivégzettek számával állítja be az országos rekordot, ő chevalleresque elfogulatlanságával is hors concours veri a kecskeméti mezei bajnokokat; nála ugyanis, ha akasztásról volt szó, sem faj, sem vallás, sem foglalkozás nem játszott szerepet. Rendőr, ügyész, bíró és ítélővégrehajtó egy személyben. Négykezeset játszik a nyakesigolyán Lederer főhadnaggyal, akit — ami igaz, igaz! — gróf Salm már akkor is műveletlen fickónak tartott. Hogy mégis együtt akasztották? Először: a gróf kezén keztyű volt, másodsor: ily eljárásokhoz mégsem hozhat magának partnert a Kaszinóból! Salm Herman kétségtelenül szivesebben akasztott volna en deuxben a yorki herceggel... Ma már mindannak az irtózatnak a leírása, amelyet cáfolat nélkül olvasunk napok óta, a hisztórikus holt anyaga. Az amnesztia ugyanis e véres aktákat is lesöpörte a megtorló igazságszolgáltatás asztaláról. A dunamenti akácfákon kiszervezett, az országutak árkában megfójtott magyarok életét semmi földi hatalom vissza nem adhatja. Bizonyára e bölcs megfontolásnak köszönhetik a gyilkosok az amnesztia-rendeletet, amelybe belenyugodni polgári kötelességünk. A megüvegesedett szemek, a kéült tetemek, az utolsó rágások és hörgések azonban élnek és vadolnak. Nem Prónay Pált vádolják. Másokat. Akiknek az álmát még a siralomház lakója se irigyelje...

Országgyűlési választások lesznek szeptemberben

Bethlen ma vagy holnap utazik Genfbe — Vass helyettes miniszterelnök nem fog „békeakciót” indítani

(A Reggel tudósítójától.) Gróf Bethlen István miniszterelnök ma vagy holnap utazik el Genfbe, hogy részt vegyen a Népszövetség tanácsának és pénzügyi bizottságának ülésén. Eredetileg keddre tervezte elutazását, de könnyen megtörténhetik, hogy gyöngékedése miatt

csak szerdán kel utra Szabóky Alajos pénzügyi államtitkárral együtt,

aki a bernházi kölesönnel kapcsolatos pénzügyi kérdések megvilágítása céljából kíséri el a miniszterelnököt. Mr. Smith népszövetségi főbiztos pénteken érkezik Genfbe, ahol a Magyarország szanálásával összefüggő kérdéseket az ő jelentései alapján fogják tárgyalni. Jelen lesz a Népszövetség pénzügyi bizottságának ülésén báró Korányi Frigyes párisi követünk is. A miniszterelnök a genfi tanácskozások befejezése után, február 15. és 20-ika közt érkezik vissza Budapestre. Távollétében Vass József néppárti miniszter helyettesíti, akinek helyettes miniszterelnöksége elé politikai körökben nagy várakozással tekintenek. Elterjedt az a hír is, hogy Vass miniszter a pártközi béke biztosítására akciót fog indítani, a kormányhoz közelálló helyen azonban kijelentették A Reggel munkatársának, hogy

erre annál kevésbé kerülhet sor, mivel a helyettes miniszterelnök nem vállalkozhatik olyan lépésre, amelyet a miniszterelnök nem tart időszerűnek.

A miniszterelnök távollétében egyébként a választójogi törvényjavaslat nem is kerül a nemzetgyűlés elé. Szerdán vagy csütörtökön Bud János pénzügyminiszter felszólalásával bejárul a költségvetés általános vitája, de az egyes tárcák általános és részletes tárgyalása legalább február 20-ig fog tartani, úgy hogy a nemzetgyűlés már a miniszterelnök jelenlétében foghat hozzá a kisebb törvényjavaslatok egész sorának tárgyalásához. Időközben a Ház

közigazgatási, közjogi és igazságügyi bizottsága megkezdi a választójogi javaslat vitáját, amely két hétig is eltarthat, ami azt jelenti, hogy

az új választójog parlamenti tárgyalására csak márciusban kerülhet sor.

Kormányparti körökben úgy számítják, hogy a választójogi javaslat április közepére kerül tető alá és ezután a vármegyei javaslaton kívül már csak két fontos törvényjavaslatot kell a nemzetgyűlésnek letárgyalnia, a felsőház reformját és az 1925—26. évi új költségvetést. A felsőházi reform megszavazása után nyomában összehívják a felsőházat és

azt a néhányszakaszos törvényjavaslatot, amely a nemzetgyűlésnek országgyűléssé való átalakulásáról fog szólni, már nemcsak a nemzetgyűlés, hanem a felsőház is le fogja tárgyalni.

Jellemző a politikai viszonyok sivárságára, hogy ma már a kormányparti képviselők sorában sem tartják valószínűnek, hogy a mai nemzetgyűlés mint az országgyűlés alsóháza folytassa működését, hanem arra számítanak, hogy

a nemzetgyűlés fölszólítása után szeptemberben vagy októberben kiírja a kormány az országgyűlési választásokat.

Tekintélyes kormányparti képviselők jelentették ki A Reggel munkatársának, hogy a mai tarthatatlan és fondk politikai helyzetből csak ez az intézkedés lehet az egyetlen kivétel ut és ma már a kormány sem idegenkedik attól a gondolattól, hogy összel erre az utra lépjen. Könnyen megtörténhetik tehát, hogy

ebben az évben háromféle választás is lesz,

április végén községi választások a fővárosban, összel pedig országgyűlési választások, valamint községi választások a vidéken.

„Sohasem volt oly időszerű a legnagyobb magyar emlékének fölidézése, mint ma”

Gróf Somssich László ünnepi beszéde a Nemzeti Kaszinó Széchenyi-lakomáján

(A Reggel tudósítójától.) A Nemzeti Kaszinó vasárnap este tartotta meg szokásos Széchenyi-lakomáját. Az emlékbeszédet a Széchenyi-serleggel kezében gróf Somssich László, a magyar gazdatársadalom vezére mondotta. A lakomán megjelent a kormányzó is, a politikai és katonai élet számos előkelősége és a külföldi diplomáciai testületek több tagja.

Gróf Somssich László ünnepi beszédében hivatkozott arra, hogy 1864-ben a kaszinó azért határozta el alapítója emlékének megünnepelését, hogy Széchenyi István nagy szellemének fölidézése legalább egyszer az évben buzdítólag, lelkesítőleg hasson. *Sohasem volt talán oly időszerű a legnagyobb magyar emlékének fölidézése — mondotta — mint ma, e realiztikus és materialisztikus korszakban, amidőn az eszményiért való lelkesedés, a kötelesség-tesztelés iránti buzgalom oly csekély fokát látjuk s*

a személyeskedés, gyanúsítás és önzés vad tobzódása tulharsogja minden nemes érzés megnyilvánulását.

— Széchenyi a magyar szellem föntartását és művelését tartotta főfeladatának, mert ebben látta legnagyobb erőnkét. Nem számbeli

csökkenésünktől félt, de a nemzeti szellem pusztulásától.

A nemzeti sajtóságok föntartása és ápolása alatt nem szabad értenünk azt a nálunk oly gyakran látható egyoldalú soványizmust, amely csak azért talál mindent jónak és kifogástalannak, mert az magyar s nem tud vagy nem akar más nemzetektől tanulni.

— Hazánk mai sanyaru állapotában mindenkinél, aki magát magyarnak tartja, kötelessége hivatását betölteni és az ország érdekét előmozdítani. Bizvást mondhatom, nincs az országban olyan csekély tehetség, amelyet ne lehetne hazánk javának előmozdítására hasznosítani. *Nem lehet mindenki vezető pozícióban, de bizonyos hatáskör betöltésére mindenki képes. Mindenkinek csak annyi jóléthez és boldogsághoz van joga, amennyit magának megszerezni tud. Lehet ugyan ingyen jólét, de ingyen boldogság nincs.*

Az ingyen jólét pedig boldogság nélkül elviselhetetlen nyűg,

az életunság forrása, azért a munka az embernek épügy, mint a népeknek, legfőbb, sőt talán egyedüli kincse. Ne vonuljunk vissza a nemzeti munkában való részvételtől, mert igen könnyen feledkezik meg rólunk az élet és egyhamar előáll a „rólunk, de nélkülünk” helyzete.

Nem szabad megengedni, hogy egyes osztályok a maguk érdekeinek sajátítsák ki a közéletet,

hanem együttműködve, mindig a nemzet érdekét szolgáljuk, mert csak ilyen munkából fakadhat jólét a hazára.

Perzsaszőnyegek
minden méretben
különös
jutányosan

Gyönyörű, valódi perzsa össze-kötő, már	1,750.000
Valóai ebédlőperzsa, már	16,000.000
Stambul ebédlőszőnyeg	3,650.000
Velour ebédlőszőnyeg	1,495.000

Schillinger Béla Budapest VI. Teréz-körút 15. Alapítva 1907

Szombat éjjel újabb erős földrengések voltak Egerben

A város polgármestere segítségkérő akciókat indított a hajléktalanok számára

Eger, február 2.

A földrengés a szombatról vasárnapra virradó éjjel megismétlődött. Az első gyöngébb földrengést, amely 1/11 órakor volt,

csakhamar követte 1/11 órakor egy erősebb földrengés: 1/1 órakor ismét erősebb földrengés rázkódtatta meg a várost.

Több házban megrepedeztek a falak.

Reggel 1/5 és 1/6 órakor ugyancsak földrengés volt észlelhető.

A városban a rengések nagyobb károkat okoztak. Ugyan egyetlen ház sem omlott össze, de néhány annyira megrongálódott, hogy a lakókat ki kellett telepíteni. A polgármester segítségkérő akciókat indított a hajléktalanok számára. A lakosság az éjszakai földrengés miatt nagy izgalomban van és újabb földrengéstől tart. A vasárnapról hétfőre virradó éjszaka folyamán újabb földrengések nem voltak. A földrengéstől kedélyek lecsillapodtak. A lakosság már ismét megnyugodott. Valótlan az a híradás, hogy a városban egy ház mennyezete leszakadt.

Bethlen pártja — Noé bárkája

A demokraták hétfő esti zászlóbontása

(A Reggel tudósítójától.) Hétfőn este tartotta alakuló ülését Kőbányán a Demokrata Párt. Bródy Ernő volt az első szónok: A kormány behozta — ugymond — a házszabályrevíziót, a klotürt és arra hivatkozik, hogy klotürt van egész Európában. Miért nem hivatkoznak erre a választójognál, hiszen titkos választójog is van egész Európában.

Benedek János azt fejtegette, hogy Magyarország függetlenségéhez a demokrácia diadal-kapuján át vezet az út. Pakots József azt mondta, hogy Bethlen vakmerő, cinikus játékot folytat a választójog kérdésében, mert tudja, hogy reá és pártjára a titkos választójog politikai halált jelent. Végül Vársonyi Vilmos emelkedett szólásra.

— Bethlen pártja — mondotta — Noé bárkája, amelyben minden példány található. Ha általános választójog kell, ott van Lukács György, ha a numerus clausus eltörlése, ott van Hoyos, ha fajvédelem, ott van Wolff. Egységes polgári frontot hirdetnek: hát Wolffal, Gömbössel csináljunk mi egységes polgári frontot? Az aktív ellenzék feladata nem az, hogy az ellenzék ellenzéké legyen; nem az, hogy minket támadjon, hanem a kormányt támadja.

Kurz Zelma

hétfőn este Budapestre érkezett, ma este tartja egyetlen hangversenyét

(A Reggel tudósítójától.) Kurz Zelma kamaranékesnő, a bécsi Opera világhírű művésznője, hétfőn este Budapestre érkezett és kedden hangversenyt ad a Vigadóban. A művésznőt megérkező után A Reggel munkatársa fölkereste Royal-szállóbeli lakásán, ahol a következőket mondotta mai hangversenyével kapcsolatban:

— Tavaly januárban énekeltem utoljára Budapestben, azóta Párisban és Londonban vendégszerepeltem. Párisban a Champs Elyséesen énekeltem. Párisból Londonba utaztam, ahol a Covent Gardenben énekeltem. Ugy az angol, mint a francia kritika nagyon ünnepeit. Tavaly még Belgrádban és Prágában is vendégszerepeltem. Belgrádban a királyi család vendége voltam.

Nurmi

a futóvilágbajnok még jobb eredményt fog elérni, ha a

Spolarits-kávéház

expresso feketekávéjából

iszik

3

Kozák Gábor muzsikál

40 szám	FOGORVOS	40 szám
R É S Z L E T R E S	Med. Univ. Dr. Kovács S. és Barna I. Főorvos-fogorvos Budapesti, VII. Erzsébet-körút 40-42 Műfogak, fogorok teljesen szájpaddás nélkül. Aranyhidak és koronák aranyatpótió fém- ből is. Foghuzás, fogtömés (plombálás), érezteletlenítve (altatással is). Műtéttek es- tén is forduljon a legnagyobb bizalommal 40 év óta lennálló rendelőkbe. Vidékiek soronkívül fogadtatnak. 10 évi jótállás! Rend- kívül mérsékelt árak! Orvosi tanács díjtalan. Rendelés d. e. 9—12-ig, d. u. 5—7-ig. Vasár- és ünnepnap d. e. 10—1-ig.	R É S Z L E T R E S
40 éves prakszis	FOGORVOS	40 éves prakszis

A kormánypart legközelebbi értekezletén a numerus clausus eltörléséről tárgyal

Lukács György, Vázsonyi, Hoyos gróf és Bessenyei Zénó nyilatkozatai

(A Reggel tudósítójától.) Gyors egymásutánban hat kormányparti képviselő szólalt föl legutóbb a parlamentben, hogy a numerus clausus eltörlését megsürgesse. Kállay Tamás, Hoyos Miksa gróf, Lukács György, Tankovits János, Berli Gyula, Görgey István és Mikovényi Jenő állásfoglalása után Klebelsberg Kuno gróf kultuszminiszter szükségesnek tartotta, hogy nyilatkozzék ebben a kérdésben és kijelentse, hogy a numerus clausust szociálpolitikai intézkedésnek tartja, amelynek eltörlésére csak a gazdasági helyzet javulásával kerülhet majd sor. A kormányparti képviselők azonban, akik egyre nagyobb számban szállnak síkra a numerus clausus eltörlése érdekében, a kultuszminiszter nyilatkozatával nem tekintik lezártnak az ügy aktáit és most már

az egységes párt egyik legközelebbi értekezletén fogják fölvetni a numerus clausus-ról szóló törvény eltörlésének kérdését.

Erre vonatkozóan

Lukács György

a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— Megállapítható, hogy a közvélemény elítéli a numerus clausus intézményét, amely lényegében már meg is bukott. Ha tehát a kultuszminiszter egyelőre nem is tartja aktuálisnak a numerus clausus eltörlését, kétségtelen, hogy erre az intézkedésre előbb vagy utóbb sor fog kerülni. Azt hiszem, hogy

a numerus claususnak rövid élete lesz, napjai meg vannak számlálva és nagyon valószínű, hogy az új iskolai évben — amint A Reggel múlt héten megírta — már nem is fogják alkalmazni.

Csütörtökön elutazom Brüsszelbe, ahol a népszövetségi ligák uniójának tanácsülésén veszek részt, majd Párisba utazom az interparlamentaris konferencia végrehajtóbizottságának ülésére. Körülbelül 10—15 nap múlva érkezem vissza Budapestre és

a kormánypart egyik értekezletén

mindenesetre rá fogok mutatni a numerus clausus eltörlésének szükségességére.

Hoyos Miksa gróf

iggy nyilatkozott A Reggel munkatársának: — A kormánypart tagjai közül egyre többen és többen foglalnak állást a numerus clausus-szal szemben. A gyöngéledő kultuszminiszter uralmát még nem tárgyalhattunk ebben az ügyben, de azt hiszem, hogy

a kormány nem fog elzárkózni az elől, hogy a legkomolyabban foglalkozzék a kérdéssel, amely legközelebb a kormánypart értekezletére fog kerülni.

Munkatársunk beszélt

Bessenyei Zénóval

is, aki a következőket mondotta:

— A numerus claususnak elvi ellensége vagyok, de már csak politikai és taktikai szempontból is teljesen a kormányra óhajtom bízni, hogy mikor tűzi napirendre ezt a kérdést. A miniszterelnök ur jól ismeri a kormánypart tagjainak fölfogását és bizonyára

módját fogja találni, hogy a pártban fönnálló ellentéteket kiegyenlítse.

A numerus clausus ellen nyilatkozott munkatársunk előtt Petrovits György és Szabó Sándor kormányparti képviselő is, aki kijelentette, hogy már az első nemzetgyűlésben is azon 28 képviselő között volt, akik a numerus clausus ellen szavaztak. Ezzel a kormányparti nyilatkozatsorozattal szemben

Vázsonyi Vilmos

ezeket mondotta A Reggel munkatársának:

— Amikor kezdődött a passzivitás, az egységes párt fájvédő hangulatba esett. Györki beszéde alatt viharzott a jobboldal: „Ezentúl mindnyájan fájvédők leszünk!” Ezután következett Klebelsberg Kunó pártorlevele, amelyben kifejtette, hogy az örökkévaló kormány-

partot kell kegyeletesen utánozni a zsidóknak, akkor valamikor megéri a helyzet a numerus clausus eltörlésére. Ezt követte Bessenyei Zénó fenyegetőző és vállveregető beszéde. Zénó, mint szabadelvű férfi, egyszerűen lezsidózta azokat az ellenzéki politikusokat, akik véletlenül zsidó vallásúak,

de politikát nem mint zsidók csinálnak, hanem mint teljes jogú magyar polgárok.

Ez a Kunó-Zénó-féle politika legfölbáborítóbb velem szemben, aki sohasem csináltam felekezeti politikát, aki minisztere és titkos tanácsosa voltam a királynak, de soha senki nem kérdezte tőlem: zsidó vagyok-e, csak a fájvédők, az egységspárti szabadelvűek és az ő zsidóvallású hiveik. Minthogy a Kunó-

Zénó-féle taktika csődöt mondott és fölhívásuk ellenére nem történt meg az én követelt kiátkoztatásom, most változott a taktika. Most csak azért hirdetik a numerus clausus eltörlésének szükségességét

Genf előtt és a községi választások előtt.

Mindenestre jobb szeretem ezt a taktikát, még ha tudom is, hogy

Genf után és a választások után újra elhervadnak a szabadelvűség virágai.

Ha a fájvédő sajtót olvassa az ember, egészen nyugodt lehet abban, hogy újra csak taktikáról van szó, hiszen

határozati javaslatot sem adtak be a szónok urak.

Ezek a szabadelvűséggel való flörtölések keblőcsélt szolgáltnak: Genfben önmagán kíván segíteni Bethlen, itthon pedig azokon a szabadelvűeken, akiknek be kell bizonyítaniuk, hogy csak szélsőséges ember kételkedhetik abban, hogy Bethlen István kivezet bennünket a reakció sivatagából a szabadelvűség ígért földjére. Notabene: bibliai ismereteink szerint ez nem is valószínű, mert a pusztában való vándorlás tudvalevően

40 évig tartott.

Véres szerelmi dráma a Dunapalota mozgó liftjében

A szálló liftkezelője leszúrta a szobalányt, akibe reménytelenül szerelmes volt — A szobalány állapota életveszedelemes

(A Reggel tudósítójától.) Hétfőn este 9 órakor a Dunapalota halljában egyszerre kétségbeesett sikoltás hangzott a magasból, a fölfelé haladó lifiből. A személyzet rémült sietéssel vette üldözőbe a fölszálló liftet s a harmadik emeleten sikerült is a mozgásban levő liftet megállítani. Ahogy a lift ajtaját fölnyitották, abban a pillanatban

vérző mellet, ájultan bukott ki a liftből Ádám Bözsi, a Ritz-szálló egyik szobalánya.

— Szent isten, megölnek! — csak emyit tudott szólni és eszméletlenül elterült a folyosón.

Ugyanekkor

dult arccal, kezében hatalmas, vérespengéjű kést villogtatva, kirohant a lifiből Király Máttyás, a szálló 19 éves liftkezelője s a kést belevágta balkeze csuklójába.

Az ütőereket akarta átvágni. A fiút gyorsan lefoglalták, majd hívták a mentőket és értesítették a rendőrséget.

Ádám Bözsi életveszélyes sebével a Rókus-kórházba szállították, kihallgatni azonban nem lehetett.

A dühöngő fiu könnyebb sebet a mentők költözték be s a rendőrök előállították a főkapitányságra.

Király Máttyás alacsonytermetű, 19 éves, kissé kancsalszemű fiu, aki egy évvel ezelőtt került a Dunapalota szolgálatába, mint liftkezelő. A fiu csakhamar beleszeretett a szálló egyik szobalányába, a 21 éves szép, szőke Ádám Bözsi, aki eleinte szívesen tréfálkozott vele. A liftkezelő, ahányszor csak Ádám Bözsi emeletére érkezett, mindig odaszaladt a lányhoz, aki a végén már unta a dolgot és figyelmeztette a fiút, hogy ne ólálkodjék mindig körülötte. Végül is a lány elutasította a szerelmes liftest. Egy héttel ezelőtt Király Máttyás bánatában inni kezdett s egy este szinte öntudatlan állapotban tért haza, dühöngött és kiabált.

— Hozzák ide szerelmemet, mert különben végzek magammal!

Ekkor a szálló igazgatója orvost hívatott, aki megvizsgálta Király Máttyást és konstata, hogy súlyos idegfejében szenved. Szolgálatát azonban tovább végezhetette a liftnél, de csak most derült ki, hogy már ettől kezdve

állandóan élesre fent kést hordott magával, ugy járt egy hete föl és alá a lifttel és leste, hogy mikor száll be hozzá reménytelen szerelme, Ádám Bözsi.

Ma délután 5 órakor Király lement a szálló söntésébe, ott több pohár sört ivott és 9 óra felől újból odaállt a lifthez. A véletlen úgy hozta, hogy Ádám Bözsi éppen ekkor szaladt le az emeletről 2 deci borért a söntésbe és visszajövet a fuhoz osont, hogy vigye föl hamar a liften. Így ketten egyedül szálltak be a lifthez. A következő percben, amint a lift föl-emelkedett a magasba, megtörtént a véres tragédia. Az orvos szerint

a hosszú kést rendkívül mélyen döfte a lány mellébe az őrző szerelmes

a sebesült állapotba életveszélyes. A rendőrségen Király Máttyás előadta, hogy

a leány, akibe halálosan beleszeretett, őt gyonyolta és ő beteg lett ennek a szenvedésnek. Már az orvos is megállapította egy ízben, hogy idegbeteg. Ma ivott is és az is elkésztette, hogy özvegy anyja az ő tudta nélkül férjhez ment s ezt éppen ma hallotta meg.

Amikor a leány beszállt hozzá a lifthez, elvesztette eszméletét,

csak azt tudja, hogy szembefordult a leánnyal, de hogy aztán mi történt, arról semmit sem tud.

Jugoszlávia budapesti követe nyilatkozik A Reggel-nek a jugoszláv-magyar gazdasági tárgyalásokról

(A Reggel tudósítójától.) Hetek óta foglalkoztatják az egész világsajtót azok az események, amelyek Jugoszláviában, de főleg Horvátországban lejátszódnak. Most folynak Belgrádban a jugoszláv-magyar gazdasági tárgyalások is. A Reggel munkatársa hétfőn délután látogatást tett a jugoszláv követségen, hogy

Popovics Tihamér

meghatalmazott miniszter, rendkívüli követtől nyilatkozatot kérjen ezen események felől:

— A jugoszláv-magyar kereskedelmi egyezményt előkészítő tárgyalások akadálytalanul folynak a két állam delegációja között — választotta Jugoszlávia budapesti követe —, de hogy mennyi ideig tartanak még, azt előre senki sem tudná megmondani. Hatalmas és bonyolult anyag vár letárgyalásra, hiszen tudjuk jól, hogy minden kereskedelmi egyezmény előkészítése nagy munkát és hosszú időt igényel. Határozottan kijelenthetem, hogy

a jugoszláv-magyar gazdasági tárgyalásoknál politikai szempontok nem érvényesülnek, a politika ebbe a megegyezésbe bele nem játszik.

Amikor a jugoszláv választásokat, a Radicsügvet és egyéb belpolitikai kérdéseket hoztunk szóba, Popovics meghatalmazott miniszter ur kijelentette, hogy ő, mint diplomata, ezekről a kérdésekről nem nyilatkozhat, belpolitikai problémákról véleményt nem nyilváníthat, mert ez követi állásával nem fér össze. (v. i.)

Zászlóbontás!

a drágaság ellen
Quitt Lipót és Tsa cégnél
VI, Király-utca 32

Ebédlőszőnyegek 390 ezer K
Agygarnitúrák 475 ezer K
Futószőnyegek 59 ezer K
Diványátvetők 550 ezer K
u. m. pehelykönnyű paplanok

Óriási raktár folytán hallatlan olcsó árak

Vigyázat címre! Bejáratot nemzeti zászló jelzi!

**Valódi ezüst
evőkészletek**

gyümölcstartók, kávé- és teaszervizek, tálcák, likörkészletek minden célra és nagyságban, eredeti gyári árban

Schönwald Imre

IV, Bécsi-utca 5. szám, Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarok

Álljunk meg a romlás útján!

(A Reggel munkatársától.) Biadót szeretnénk fújni, hogy a gazdasági élet teljes leromlását beköszönteni látván, a gátakra hívjunk mindenkit, akire a védelem tartozik. És hihetetlen: e tényezőket nem látjuk sehol. Azt már megszoktuk, hogy a kereskedelmi miniszterről nem tud az ország. A neve sohasem merül föl, programtalanság és idegenkedés jellemzi mindattól, ami — cselekvés. A pénzügyminiszter tele ambícióval, tetterővel, emberséggel jött. A megértést hirdette és végtelen megnyugvást keltett azzal, hogy megértője gondjainknak, bajainknak. Talán még az orvoslás eszközei sem idegenek előtte. Közben láttuk azokat is értekezletre gyűlni, akiket megszoktunk a gazdasági élet vezetőiként hírlapi közleményekben és egyébként busásan dotált stallumokban látni és összegyűltek a bankvezérek és összeültek a kormányzat illetékes közegei is, anélkül, hogy egy ószinte, emberi szó elhangzott volna. Halljuk néha lelkesedéssel új Jegybankunk boldogító létezését s a Pénzügyminisztérium Központjának a legsúlyosabb időkben való hatalmas és a pénztelenség közepette is az állam pénzeivel rendelkező voltát. Büszkék vagyunk arra, hogy végre önálló Jegybankunk van. Nem is értjük, miért nem boldog a magyar s miért nem él meg abból a büszke öntudatból, hogy önálló Jegybankunk van. Olvastuk a hivatalos közleményt, amely szerint ezentúl csak a régiék kapnak hitelt és tudjuk, hogy ezt minden átmenet nélkül közölték az ujjakkal, akik berendezkedtek és joggal rendezkedtek be a Jegybank hitelére. Egyik napról a másikra adták tudtukra, hogy megfosztják őket a benyújtástól, anélkül, hogy gondoskodtak volna egyszerűs mind arról, hogy kihez forduljanak. Az csak nem megoldás, hogy átdirigálják őket például egyik nagybankunkhoz, hiszen az, aki az egész gyári berendezkedését és klientélájának e válságos időkben való kiszolgáltatását, továbbá a külfölddel való nehéz konkurrenciának a főlvetelét 12%-os bázisra helyezte, nem tud megállni, ha a nagybank például 6%-os kamatdifferenciáját közbeiktatják. A Jegybank kötelessége, amikor olyan hiteleket, amelyeket ő adott meg eddig és a másik fél hibája nélkül hirtelen éjjelen át fölmond, hogy sürgősen gondoskodják pótlásáról. Ez nem az illető cégnek a kérdése.

Ez a piac súlyos gondjának előidézője lévén, országos fontosságú kérdés.

Vagy pedig a Jegybank visszalök olyan váltókat, amelyeket, hogy egy példát említsünk, elsőrendű bőrcég a Bőrgyárosok Szövetségének girójával nyújtott be 100 millió koronáról; ebből a Jegybank 50 milliót visszavetett. Miért 50-et? Ki az, aki ez megoldja? Ki az, aki ezt kitalálja? Ki az, aki ezt a hitelrontást műveli?

*

Adókról, forgalmi adókról, társulati adókról, aranymérlegről hallunk meséket és regéket és várjuk az életbeléptetésüket. Közben pusztul az ország. Irtózatos elképzelni, hogy egy operációt vagy egy gyógyszer alkalmazását akkor valósítjuk meg, amikor késő... És miért mindent későn, elkésve megcsinálni? A pénzügyminiszter teljes jóhiszeműséggel maga köré gyűjtötte a bankvezéreket, a Pénzügyminisztérium Központot, a tőzsdetanácsot és csináltak valami olyasmit is, hogy intervencióbizottság. Hivatása megvédeni a tőzsdét jogszolgáltatás és mesterkéltségekkel. Százmilliárd volt az összeg, amely összeadódott.

Tréfa a munkája.

A Pénzügyminisztérium Központ delegáltjának minden buzgalma dacára, teljesen meddő egész működése. A tőzsdének kis, kipróbált, tehetséges hozzáértői mosolyogva nézik ezt a tréfálkozást, a hebegő híradsókat és a dadogó magyarázatokat. Nem egészen értik, hogy a tőzsdének, a bankoknak és a pénzügyeknek vezetői egy sorba kerültek a kis bűrcégekkel és a kis bűrcégekkel, amikor az ő zsargonjukat használják. Hogy sok a papir

vagy még olcsóbbak is lesznek a részvények! Mi azt hittük, hogy ezek a részvények „a nagyok” szemében nem játékpapírok, hanem egy vállalatnak alkotó részei, vállalatok hányadai, ha aranyban nem is egészen a régiéik. Ha 100 millióból 40 millió lett is, az mégis 40 millió és — 2 millió árán vesztegetik. Börzéről beszélnek, kurzusokról, részvényárfolyamokról, ahelyett, hogy a vállalatok potom áráról beszélnének, amelyek mellett nincs és nem kell intervenció, hanem fölvetele annak, ami annyira olcsó, hogy lehetővé tegyék kereskedőembereknek a kis rezerváik pénzé tételét.

*

— Valahol kell, hogy legyen forrás és ut a kereskedők számára arra, hogy megőrizzék legalább becsületüket és kötelességteljesítésük lehetőségét. Az árak, értékpapírok és egyéb értékek kifejezésére jutó vagyona benyújtott váltókat visszaadják, a vagyontartalékokat képező árak és értékpapírok pedig eladhatatlanok.

Kiknek érdeke, hogy a kereskedelem és az ipar összeroppanva, hiánk és gazemberek áldozatává legyen?

Hogy az országos végeladással újabb gazdaságok keletkezessenek ártatlanul és becsületben elvérző ezreknek kárán?

— Itt az ideje, hogy a Lederer-ügy és a Britannia, a mult dermesztő szőgyene, ne terjeszkedjék el úgy a nyilvánosság papírhasájain, hogy minden érdeklődést, aggodalmat és fantáziát a maga számára foglaljon le. A mult

bűncinek mindennapi kitergetése helyett esék szó a ma bűncéről is! Es terelődjék végre az érdeklődés arra a Britanniára, amely az emberi életet fölül a gazdasági élet kikezdését jelenti. Erre gondoljunk, ne majd, ha későn lesz, de ma, az utolsó órában...

*

Megdöbbenéssel látjuk, hogy az intervencióbizottság kebelében ismét

a régi bankföltékenység

válik urrá. Ujra azt mérik, kinnek a papírjaiból mennyit vásárol az intervencióbizottság, így pedig senki részvényeiből nem vásárolnak semmit. Mi, akik a bankoknak nem vagyunk barátai, állítjuk, hogy nincs intézet, amelyik ma egyetlen darab papírját adná, tehát nem egymás papírjait vásárolnák, hanem vásárolnák annak a közönségnek az értékeit, amelyik meggyőződéssel, hiven vállalta a részvételét a vállalkozásoknál. Régi időkben tudjuk, hogy amikor a tőzsdéken intervenció vált szükségessé, ugyszólván semmi egyebet nem tettek, mint tizezrével vásárolták az intervenció kezek az Osztrák Hitel-részvényt, mert az volt a piac hőmérője, ez adta meg a hangot, az jelölte meg a hangulatot és jelezte a külföldnek és a belföldnek egyaránt a tőzsdének egészségesse váló irányzatát. Senkinek sem jutott eszébe arra gondolni, hogy ezzel az Osztrák Hitelintézetnek tesz szívességet, mint ahogy annak semmi köze sem volt hozzá. Az Osztrák Hitelintézet papírja, akár emelkedett, akár esett, a vállalat maradt minden időkben az, ami volt: fundamentumában erős és hatalmas. Csak a tőzsdéről, az általános gazdasági helyzetről volt szó akkor is és most is.

Szó sincs az orosz-magyar egyezmény ratifikálásáról

Bethlen csak elvi készségeit hangsúlyozta, de a ratifikálást maga sem tartja időszerűnek

(A Reggel tudósítójától.) Politikai és gazdasági körökben nagy fölünést keltett Bethlen István gróf miniszterelnöknek az a váratlan bejelentése, hogy az orosz-magyar egyezményt ratifikálni ő hajlja a nemzetgyűléssel. Ezzel a tervvel szemben a fájvédőkön kívül offenzívába lépett Gadl Gaszton és Várossy Vilmos is. A Reggel munkatársa éppen erre való tekintettel a kormányhoz közelálló helyre fordult fölvilágosításért és mindenekelőtt aziránt érdeklődött,

mikorra tervezi a kormány az orosz-magyar egyezmény ratifikálását?

A következő rendkívül érdekes és meglepő választ kaptuk:

— Egyelőre

szó sincs arról, hogy az orosz-magyar egyezmény ügye a nemzetgyűlés elé kerüljön.

Ez a kérdés ugyanis egyáltalán nem aktuális. Hogy a miniszterelnök ur ennek ellenére is nyilatkozott az egyezményről, ennek oka kizárólag csak az, hogy a pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén Beck Lajos szótvetette ezt a kérdést és a miniszterelnök ur nem akart kitérni a válasz elől és készségeen

megvilágította azokat a szempontokat, amelyek indokolták tennék a kizáróan csak a diplomáciai viszony helyreállítására irányuló egyezmény megkötését.

A miniszterelnök ur megelégedett azzal, hogy erre való készségeit bejelentse, egyetlen egy szóval sem tett azonban említést arról, hogy az

egyezmény ratifikálására belátható időn belül sor kerül. Erről nincs is szó, a kérdés nemcsak hogy nem aktuális, hanem a parlament munkarendjének alakulása sem olyan, hogy az egyezmény ügyének letárgyalását lehetővé tenné.

„Farizeus pofával...”

Eckhardt a numerus claususról —
Ulain az új ébredőtaktikáról

(A Reggel tudósítójától.) Az Eme, a szabadkőművesek Podmaniczky-utcai palotájának nagytermében, vasárnap délután nagygyűlést tartott, amelyen dr. Eckhardt Tibor mondott hosszabb beszédet az új ébredőprogramról. A folyó évben — ugymond — konkrét gyakorlati programot akarunk keresztülvinni. Az új ébredőprogram abban nyilvánuljon meg, hogy a keresztény elemek a zsidósággal szaktársanak meg minden kooperatív működést. Ezután Eckhardt Tibor a numerus claususról szólott és azt mondta, hogy nem politikai, hanem társadalmi vonatkozásban kívánja érvényesíteni. A mai fiatalság az egyetemeken pompás, fegyelmezett katonai szellemet és igazi nemzeti érzést honosított meg. Ulain Ferenc beszédében a hercegprímással kezdetű vitáit ama állítólagos antiszemita-ellenes nyilatkozata miatt. Azután a szociáldemokrata pártban történt eseményekre tért át a szónok. Kár, hogy nincsenek itt a teremben szociáldemokraták. Nagy örömmel telne benne, ha szemtől-szembe beszélhetné velük. Vajjon akkor is kizárták volna őket a pártból, ha bepiszkították volna egy oltári szentséget? A numerus claususról szólva, megállapítja, hogy ha ő zsidó volna, neki is fájna az és küzdene ellene minden lehető és lehetetlen eszközzel. Igaza van a zsidóságnak, amely követei ezen törvény eltörlését. Csak az a kérdés, milyen szempontból van igaza? Minden igazság relativ. Nekünk is igazunk van, amikor a törvény fontartását követeljük. Ulain ezután az ébredőpropaganda taktikájáról oktatta hallgatóságát. Szerinte a mérget, a gyűlölséget kell belevinni a mindennapi életbe. Az ellenfél mérgezett hazugságaival szemben ellenmérget kell használni. Nem a mi etikánk ugyan, de azt ajánlom, hogy farizeus pofával rejtjük magunkba a mi igazi ébredőmeggyőződésünket. Mutassunk hamis arcot, csaljunk és csak a lelünk mélyén őrizzük meg a bennünk élő tüzet.

A hölgyek jelszava:

vásároljunk

KLEIN ANTAL

divatruházában

Király-utca 53 (Akácfa-u. sarok).

Mielőtt

**butorszövetet,
matracgrádlit,
paplanszaténokat**

vásárol, saját érdekében tekintse meg

BACK és GERŐ cég

dusan fölszerelt raktárát

Belváros, IV. kerület, Hajó-utca 12-14. sz.

SODORJON JANINA PAPIRT

STOEWER
az írógépek királya

Kérjen ajánlatot a vezér-
képviselőtől: V. Vilmos
császár-ut 60.
Telefon 48-65

Virágos „Ideál”-paplan
Sándor „Ideál” paplangyár,

gyönyörű mintákban 340.000 K
Kiselejtezett paplan 160.000 K
IV. Kammermayer Károly-utca 1
(Központi városkőháza)

HIREK

A legkomolyabb rémület

— Irta: Szép Ernő —

A testem életemben egynéhány életveszedelmén, amelyeknek órái, percei, pillanatjai alatt netalán illett volna halálra rémülnöm.

Nem beszélek a gyermekkorai affaire-jaimról, ugymint bikától és dühös disznától való megkergettetés; fáról való lehullás; jég alá merülés, másvallásuakkal való harcserű verekedés iskola után a templomkertben; tintabogyó-evéstől való mérgezés, elvadult lóól való hurcoltatás a földön sötétben; sem a repülőgépről nem beszélek amelynek a motorja elállott a levegőben és én a pilóta háta mögött éreztem hogy billen a gép és hogy eszünk lefele hirtelen... persze nem tudtam még akkor hogy ez csak egy kis kunszt és joggal vízionálhattam hogy egypár másodperc múlva magam sem fogom fölismerni szétroncsolt tetememet a földön.

Nem beszélek a harcéről sem, ugyebár, ahol annak dacára hogy én csak meggyőződést szerezni mentem oda, nem pedig meghalni, a tisztelt szrapnellrepek és szokásból golyók-nak nevezett ólomleüpcskák sok esetben kényszerítettek a sárba való hasalásra, szaladásra, illő szivdobogás és ideges reszketés hozzájárulásával persze.

A halálnak e suttogó s vonító ajándalai bizonyára komoly rémületbe ejtettek; sajnos nem tudom ezeket az impressziókat most utólag megbizhatóan lemérni; hanem ezt a hadi rémületemet erősen korumpálta bennem a halhatatlan csodálkozás mindazon ami velem és körülöttem itt e szokatlan élet alatt történik. Azután az a hipnotikus számárság is az eszméletemben, hogy a legilletlenebb pergőtűzi lármá alatt, a legpocskolóbb vér és a legfeltámaszhatatlanabb holttestek fölött sem tudtam igazán elhinni hogy háború van, nem, még most is ragaszkodom ahhoz, a tiszt hitemhez hogy Európa férfai nem izenhetnek háborút vagy más efféle tapintatlanságot.

A harcéri rémületemmel komolyabb rémület éreztem egyszer Párisban, egy tavaszi estén, mikor egy szegény piktor pajtásomhoz szaladtam fel valahol a francia isten háta megett az ötödik emeletre. Roppant smucig volt a világítás a lépcsőházban, a szűk deszkalépcső körbe ment fölfelé, és mondom futottam, mert fiatal voltam; egyszer csak, egy a harmadik emelet körül azon veszem magam észre, hogy suhog a hátam megett utánam valaki. Arnyékot is láttam a falon. Ijedtemben majd hanyatt ajúltam; hátra nem mertem nézni, hanem erővel tovább szaladtam; a suhogás abban a néma, kísérteties vén lépcsőházban még határozottabb lett, minden ugrásom után világosabban hallottam. A negyedik emeleten kétségbeesve megfordultam; most megkapom és áthajtom a karfán az üldözömet. Hát kérem senki! Hanem az esőköpenyem verődött a falhoz, az tette azt a borzalmas suhogást mögöttem, az a vacak sárga gumméköpeny! A legeslegigazibb rémületet, amelyhez a földön addig szerencsém volt, tizenkettőben tapasztaltam a margitszigeti hotelben, egy csillagos augusztus-éjen, féltettől-sor. Le voltam feküdvén s olvastam. Az egész hotel aludt. Egyszer csak behajlik a kinyitott ablakszárny. Éppen csak hogy felpillantottam. Tovább akarok olvasni. Kinyitk sebesen a szekrény ajtaja. Jóformán föl se vette még ezt az eszméletem, hát az ágyat elrántják alóltam. A mennyezet lógó lámpája pedig egyet lendül, mint az inga. Különbösen csend, világosság, gazdag nyári éjszaka odakint. Felültem, nem tudom fagy volt-e vagy tüzezs, ami a homlokomtól a hátam közepéig korcsolyázott. Az ingázó lámpára tátottam a szemem, a szám; a szívem és az eszem egyszerűen megállott; ha volt valamely észleletem, akkor az lehetett, hogy hirtelen megtébolodtam és ime így kezdődik a téboly! Még egy rándulást kapott az ágyam. Abban a pillanatban egyesgyedül életemmel, a hótél ágyn, megrázta testemet-lelkemet, mint Lisszabont, egy szó: földrengés. Ajtók csapódtak és asszonyhangok sikoltottak már az emeleten.

Ez volt az a bizonyos kecskeméti földrengés, amiből mink is kaptunk Pesten egy sikolyra való, egy halotti sápadásra való.

— A miniszterelnök hétfő esti ebédje. Bethlen István gróf miniszterelnök és felesége, Bethlen Margit grófnő hétfőn este ebédet adtak, amelyen megjelentek Horthy Miklós kormányzó és a felesége is, Csáky, Klebelsberg, Vass miniszterek és mintegy 50 képviselő.

Ossi Oswald
„Niniche“

— Kocsiszámra érkezett a virág és ezerszámra a távirat Doornba, a volt császár születésnapjára. Amsterdamból jelentik A Reggelenek: A volt német császár 60-ik születésnapját ünnepélyesen ülték meg Doornban. A világ minden részéből kocsiszámra érkeztek a virágok. A császár születésnapja alkalmából mintegy 3000 üdvözlő táviratot kapott. Németországból megjöttek Henrik herceg, a volt császár öccse és a Braunschweigi herceg feleségével, akik a császárra második házassága miatt sokáig nehezteltek, de most fölhasználják az alkalmat és kibékültek. Este nagy vacsora volt, amelyen a császár az utrechti németek küldöttségét fogadta. Az utrechtieknek néhány német dalt kellett volna elénekelni, de mikor meglátták a császárt, annyira elzárkóztak, hogy könnyekre fakadtak és egyetlen akkordot sem tudtak elénekelni.

— Kertész Endre temetése. Vasárnap délelőtt temették a rákoskeresztúri temető halottasházából Kertész Endrét, a Magyar Színház tragikus sorsu művészt. A Magyar Színház tagjai ugyyszólván teljes számmal megjelentek, hogy utolsó útjára kísérik kollégájukat, de képviselve volt a temetésen valamennyi budapesti színház is. A szertartási tereben Weiss Miksa rabbi mondott gyászbeszédet, a sírnál Tarnay Ernő lépett a koporsóhoz és a Magyar Színház tagjai és igazgatósága nevében bucsuztatta el az elhunytat.

— Kertész Endre művész volt és ur volt. Ur volt, ha nem is a legutolsó divat szerint öltözött; ur volt, mert a művésze tette urát. A darabok, amiben az élet színpadán játszott, csak az első fölvonását játszhatta végig, abban is csak epizódszerepe volt; a többi fölvonást, a nagy jeleneteket nem érthette meg...

A Budapesti Színház Szövetségének nevében Kompolthy Gyula mondott utolsó istenhözszódot, aztán a koporsót leeresztették a sírba.

— Egy bérauto sofförje elgázolta az őrszemes rendőrt. Vasárnap éjszaka, a héten már másodszer, elgázolta egy automobil az őrszolgálatot teljesítő rendőrt. Urbán György rendőr a Nefelejts-utca és Thököly-ut sarkán teljesített őrszolgálatot. Hajnali ¼ órákor utasokkal telt, nagy nyitott autó száguldott végig a Thököly-uton, nem kerülte ki az utca közepén álló rendőrt, nekiment és gyorsan tovább rohant. A gázolás után az autó lámpáit hirtelen eloltották, hogy tovább menekülhessenek. Az elgázolt, vérben fekvő rendőrnök még volt annyi ereje, hogy hosszat sipoljon az éjszakában. A súlyosan sérült rendőrt a Mesonyi-utcai rendőrkórházba szállították. A szomszéd sarki derék rendőr azonban fölugrott egy arra haladó postautomobilra és üldözni kezdte rendőrtársának elgázolóját. A bérauto mégis az éjszaka sötétjében nyomtalanul eltűnt. Az üldöző rendőr megállapította, hogy az automobilnak Bp. 227-47 a száma. Erről persze értesítették az összes rendőri őrszobákat és reggelre a Gellért-szálló előtt szolgálatot teljesítő rendőri őrszem elő is állította a főkapitányságra a keresett autót és annak sofförjét, Alföldi Józsefet. Kinyomozták, hogy a bérauto 10 ittas utassal cikházott föl és alá a főváros utcáin. Aldöldi sofför azt vallotta, hogy abban a hiszemben volt, hogy a rendőr nem sebesült meg súlyosan, azért hajtatott el. Miután szókési szándéka is nyilvánvaló lett, Alföldi József soffört a rendőrség hátfőn letartóztatta.

— Hoen altábornagy nyugalomba vonulása. Bécsből írja A Reggel tudósítója: Hoen altábornagy, az osztrák Kriegsarchiv igazgatója nyugalomba vonult és a helyére Glaise-Horstenaus udvari tanácsost nevezte ki a kormány. Az elmult monarchia egyik legrokonszenvesebb s legtehetségesebb katonai egyénisége vonul el Hoen lovag távozásával a közéletből. Kiváló hadtörténeti író volt, az asperni csatáról szóló nagy munkája franciára, spanyolra és angolra is le van fordítva. A háború alatt mint a sajtóhadiszállás parancsnoka lett közismertté és e minőségében rengeteg jó barátot szerzett Magyarországon is. 1916-ban magyar állampolgárrá lett és Budapesten nősült. A házasságkötésnél tanui Bárczy István polgármester és Molnár Ferenc voltak.

— „Mig Bécs épített, Wolffék lakásépítő bizottságot alakítottak.“ A Kossuth-párt VII. kerületi szervezete vasárnap délelőtt gyűlést tartott. Elsőnek Batthyány Tivadár gróf beszélt a városi pártpolitikáról. A főváros lakosságánál — mondotta —, ha komolyan akarja likvidálni a kurzus bűnös uralmát, a demokratikus szövetségbe tömörült ellenzéki pártokat kell támogatnia. Buza Barna azt fejtegette, hogy Budapesten keresztény és nemzeti kormányzat van négy esztendő óta, Bécs pedig a destruktív szocialisták kormányozzák, de Budapesten a szegény néprétegek vállára raknak minden terhet, mig Bécsben a nagyvagyonokat adóztatják meg. Bécs a lakáshiány leküzdésére 10.000 kislakást épített, mig Wolffék Budapestje erre a célra csak lakásépítési bizottságot alakított. A keresztény kurzus a fővárosban is a zsidó és keresztény nagytölte uralmát jelentette a zsidó és keresztény dolgozó tömegek fölött.

— Somlay Artur afférje a Margitszigeten. Hétfőn hajnalban kinos incidens játszódott le a Margitszigeti nagyszálló halljában. Somlay Artur, a Renaissance Színház művésze, asztalától elutasított egy fiatalembert, aki Somlayt később emiatt felelősségre vonta. Somlay nem reagált a fiatalember felelősségrevonására, mire a fiatalember, egy Papp nevű banktisztviselő, inzultálta. Somlay az affér után telefonon jelentést tett a szigeti rendőri kirendeltség vezetőjének, Bosnyákovics főfelügyelőnek, aki egy rendőrt küldött ki a hajnali órákban a szállóba, az affér szereplőinek kihallgatása céljából. Az ügynek lovagias folytatása nem lesz, miután Somlay támadója ellen bűnvádi följelentést tett.

— Halálozás. Dr. Rácz Dezső ügyvéd, volt törvényhatósági bizottsági tagot, a Központi Demokrata párt elnökségi tagját vasárnap délelőtt helyezették örök nyugalomra nagy részvét mellett a rákoskeresztúri temetőben. A gyászoló közönség sorában megjelentek: Vásonyi Vilmos, Benedek János, Fábán Béla képviselők, Bródy Ernő volt képviselő, Buzáth János alpolgármester, Déry Ferenc nyugalmazott alpolgármester, Kemény Géza és Vita Emil nyugalmazott fővárosi tanácsnokok, Kuzsinszky Bálint, a Pázinán Féter-egyetem dekánya és még sokan. A ravatalnál Bródy Ernő, a sírnál pedig Pusztai Károly bucsuztatta az elhunytat.

Maurer László dr., táblabíró, a miskolci törvényszék tanácselnöke Budapesten elhunyt. Az elhunyt kiváló bíró és jogász volt, akinek egészségét az éjjel-nappali szakadatlan munka ölte meg. Budapestről Maurer László dr. tetemét szülővárosába, Nyiregyháza-ra, szállították, ahol ma délután temetik.

Illenefalvi Linzer Béla, a világhírű Linzer-szeszgyár egykori cégfőnöke, agyvérzés következtében 63 éves korában vasárnap elhunyt. Kedden délelőtt 11 órákor temetik a Kerepesi-temető halottasházából. Özvegye, Margó Zelma, a hajdani híres primadonna és nagyszámu rokonság grácsolja Linzer Bélát, aki túl az 50-en, mint huszárszázados végigharcolta a világháborút.

— A Gyopár Turista-Egyesület február 7-én, szombaton este 9 órákor egyesületi helyiségeiben (Érzsébet-körút 49. II. em.) Pomázon épülő menedékházának javára Gyopár-bált rendez. Megjelenés lehetőleg estélyi ruhában. Tancs reggel 5-ig. Jegyek előre várthatók az egyesület helyiségében.

ROYAL-ORFEUM

GROCK

A ZENEBOHÓCOK
KIRÁLYA

CSAK 15 NAPIG
VENDÉGSZEREPEL

Február 1-15-ig

Jegyek mind a 15 napra, elővételi
díj nélkül, előre várthatók
Rendes helyárak

Kizárólag prima
POROSZ SZENET
KOKSZOT
TÜZIFÁT
FASZENET

fuvarban és vagon-tételben legolcsóbban szállít

GÁSPÁR FÜLÖP

VI. Hungária-körút 72. Telefon: 4-68, 59-60, 60-2

MOZGÓGÉP-OTTHON Minden időnk legnagobb szenzációja!
A legjobb Fix-Fox burleszk vigjáték
Az álomkórosok
7 fölvonásban
Előadások kezdete fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órákor

Óriási siker!

Az óceán ura
(Titkok hajója)

9 fölvonásban, Fox-film

Óriási siker!

— A numerus clausus ügyét nem lehet magyar kérdéssé tenni. Ez a bányu, barbár törvény nem a magyarság szellemét tükrözi vissza, hanem annak a nemzetgyűlésnek erkölcsi és szellemi nivóját, amely visszaállította a derest, amely megretírt Héjjas Iván elől, amelynek hangja, lelkilete és céljai Magyarországot Albániával egy sorba állították a külföld előtt. Viszont szent igaz az is, hogy a numerus clausus soha napirendre nem kerülhetett volna, ha az országot nem alázza meg és nem tépi darabokra Trianon. A nemzetgyűlést, amely törvénybe iktatta ezt a hon-
talanitási törvényt, egy szerencsétlen, lúz-
betegen vergődő, méltatlanul eltiport ország-
muló közhangulata hozta össze. Tiltakozunk
tehát az ellen, ha bármely oldalról is, a ma-
gyar nemzetet tesz ki felelőssé ezért a tör-
vényért. Magyar szellemnek, magyar tradi-
ciónak, magyar érzésnek éppen úgy nincs köze
a numerus clausushoz, mint az orgoványi,
dunaföldvári, síófoki gazzettekhez. Egyébként
a kormányzó többség soraiban megindult
mozgalom is ezt az igazságot látszik bizonyí-
tani. Az egységes pártban most ütközik össze
az első és második nemzetgyűlés hangulata.
Minden bormirtságnak leghatalmasabb ellen-
fele az idő...

— Olasz munkásokkal akar dolgoztatni a szegedi Piek-
szalámigyar. Szegedről jelent telefonon A Reggel tudósí-
tója: Az ország egyik legnagyobb szalámigyára, a szegedi Piek szalámigyar a napokban beszünteti üzemét. A gyár eddig 120 munkást foglalkoztatott, akik 10.500 korona órabetét kaptak. A gyár vezetősége a munkásoknak azt az ajánlatot tette, hogy eszentül 8500 korona bértért dolgozzanak. A munkások nem fogadták el ezt az ajánlatot, mire a gyár az összes munkásoknak fölmondott és most olasz munkásokat akar szerződtetni.

— Krausz Simon ünnepi beszéde a Tőzsde-
klub diszvacsoráján. A Magyar Tőzsdeklub február 6-án, pénteken délután tartja ezévi közgyűlését, amely után este 1/2 9 órákor a klub ünnepi diszvacsorát rendez. A Tőzsdeklub vezetősége, küldöttségileg, Krausz Simont, az Angol-Magyar Bank elnökét kérte föl az ünnepi beszéd megtartására, aki e föladatot el is vállalta. A Tőzsdeklub Krausz Simon szereplését annál fontosabbnak érzi, mert a mai tőzsdei és gazdasági helyzetben gazdasági életünk e vezéralakjának nyilatkozatait nagy horderejűnek és fontosságúnak tartja.

— Őrizetbe vettek két „elvértett” budapesti zsákkereskedőt. Linczényi Béla és Grosz József Géza-utca 5. szám alatti zsáknagykereskedők Bécsben kölcsönöket vettek föl és így vásároltak zsákokat, amelyeket Budapesten eladtak. A kölcsönt azonban nem törlesztették s amikor már többszázmillióra rugott a bécsi cégek követelése, a két kereskedő újra Bécsbe utazott és a Kempner és Schachter bécsi cégekkel több mint 200 millió koronát vettek föl egy pénzügynök közbenjárásával. A bécsi cégek megtudták, hogy a két budapesti zsákkereskedő régebbi tartozások földözésére fordította a tőlük kapott pénzeket és ezért a budapesti főkapitányságon csalás és sikkasztás miatt sürgős följelentést tettek ellenük. Amikor a bécsiek a többszázmillió visszafizetését kérték, ezt a lakonikus választ kapták Budapestről:

— Fizetni nem tudunk, mert sajnós, „elvértettünk”.
A rendőrségen tegnap este előállították Grosz Józsefet és Linczényi Bélát. Mindketten bevallották, hogy pénzük nincsen, raktárunk üres és a bécsi milliókat valóban égetőbb és követelődőbb adások kielégítésére fordították. Dr. Antal Géza rendőrkapitány ez ügyben most azt igyekszik megállapítani, hogy a cég vagyona hova tűnhetett. Addig is a két zsákkereskedőt őrizetben tartják.

— A miniszterelnök sajtópört indított Ulain Ferenc ellen. Gróf Bethlen István miniszterelnök annak idején úgy nyilatkozott, hogy a bajor puccskísérelt ügyében Ulain Ferencet csak azért nem lehetett elítélni, mert a kormányzó személyére való tekintettel a bizonyítékokat nem bocsátották a bíróság rendelkezésére. Ulain erre a nyilatkozatra ellennyilatkozással felelt, amelyben kijelentette, hogy a miniszterelnök „vakmerően hazudott”. Az egyik kurzuslap vasárnapi számában megróttta most a miniszterelnököt, azért hogy Ulain kijelentéséért sem bírót, sem lovagias uton nem igyekszik elégtételt venni. Illetékes helyen ezzel szemben kijelentették A Reggel munkatársának, hogy a miniszterelnök az igazságügyminiszterrel való megbeszélés alapján már napokkal ezelőtt intézkedett a sajtópört megindításáról.

— Házaság. Grósz László eljegyezte Bálint Lillyt, Bálint József tőzsedebizományos leányát.

**Bálozó uri közönség
figyelmébe!**

SZIGET-CLUB
(Alsó Szt. Margitszigeten)
nyilvános vendéglőjének
földszinti, jól fűtött, gyönyörű helyiségei: hall, tánc-
terem, étkező társalgó, ruhatar, stb. — a szombat esték
kivételével — bálók, zárkórú mulatságok, hang-
versenyek, bankettek céljaira, csakis ünnepek
megtérítése ellenében, kiadók. — Elsőrendű vendéglő-
kavéz, állandó házi kitchő tánczene. Értekezések
a helyszínen vagy V. Személynök-u. 7. 1/2. Telefon 106-96

A milliárdos színészek városában hogyan élt és hogyan halt meg egy tehetséges színész, aki nem tartozott a starok közé

(A Reggel munkatársától.) Kertész Endre 38 éves színész a múlt héten összeesett a Körúton és meghalt. Jobbkeze ott pihent a szíve fölött, könnyű, vékony, szürke fölöttéje fölött. Kertész Endre színész ugyanis halála előtt egy pillanattal a szívéhez kapott. Jaj, sóhajtott a fájdalom miatt, amely szívébe belenyilallott és ezzel földi életét be is fejezte. A mentők a morgueba vitték Kertész Endrét, ott lefektették egy asztalra, ott feküdt Kertész Endre az asztalon a Zsolt Béla fölöttében, mert azt elfelejtettem megmondani, hogy a fölöttő nem volt az övé, azt ő Zsolt Béla írótól kapta kölcsön, miután

a télikabátját még decemberben el kellett adja egy zsibarnak a Teleki-téren,

hogy a lakását ki tudja fizetni. A januári házbért már nem is tudta megfizetni Kertész Endre, a Magyar Színház tagja, miután már nem volt mit eladnia, négy és fél millió gázzsóját pedig adósságok, ácsok, kisebb-nagyobb letiltások annyira megtépték, hogy abból nem futotta hónapos szobáira. Az 1925. esztendőben tehát nem is volt lakása Kertész Endrénél. A kávéházban, ahol a záróra utolérte, pirulva hajolt ilyenkor valamelyik barátja füléhez és fatális kellemelenséget, vidéki rokonok látogatását emlegetve, megkérdezte, nem tölthetné-e nála az éjszakát. Így egyik este itt, másik este amott hajtott pihenőre furcsa fejét. Ez a fej olyan furcsa volt, hogy amikor Paulay Erzsébet egyszer Szegeden vendégszerepelt és a színpadra való belépése előtt a színpalán mögött álló Kertészt megpillantotta, elnevette magát és odaszólt neki:

— Nahát, ez tulzás, ez az orr, kedves kollégám...

Kertész Endre Kolozsvárott volt színész Janovicsnál. Molière-től az operett-buffó szerepéig mindent játszott és mindent egy fantasztikusan hosszuszárnyu, fekete zsakettben játszott. Imádta a zsakettet és Molière-t, akit Budapesten csak egyszer játszott, néhány évvel ezelőtt Upornál, a Fásor-kabarében. Legjobbiban egy Karimthy-szerepét szerette, a „Kísérleti módszer”-ét, abban volt a legnagyobb sikere, Kökény Ilonával játszott az Andrássy-úti színházban. Ebben a színházban játszott először Pesten, Bárdos Artur szerződtette le a nézőtérrel az egyik műsor főpróbája alatt. A műsorból ugyanis ki kellett hagyni valamit és helyette kellett volna hirtelen valami más. Kertész ott ült a hallgatóság között, odament Bárdoshoz és ezt mondotta:

— Igazgató ur, én színész vagyok, talán ki tudom segíteni néhány napra, amíg jobbat talál helyettem. Tudom Avercsenkó-nak „A tükör lelke” című kis jelenetét, diszlet sem kell hozzá, szereplő sem, ha parancsolja, szívesen eljátszom.

Bárdos fölkiült Kertészt a színpadra, aki ott rögtön eljátszotta a kis jelenetet. Így szerződtették le Kertész Endrét Budapestre, így lett belőle az Andrássy-úti kabaré megszűnése után Unió-tag négy és fél millió havi gázzsival,

amelyből havonta nem kapott többet kézhez 2 1/2 milliót.

Ebből élt meg Kertész Endre minden hónapban 30 napig. Halála előtt egy héttel emelte föl a fizetését 1 millióval Lázár Ödön igazgató. Nem igaz, hogy Kertész Endre éhen halt meg, bár csak egyszer evett naponta. A boncolás megállapította, hogy szervi szívbaja volt. Gyermekkorában szívburokgyulladás volt, innét kapta a szívbaját. Ezt sem tudta róla senkinek, magabazárkózott ember volt, bajairól soha senkinek nem beszélt, kölcsön nem kért, nem panaszkodott. Nem is sejtette senki, hogy milyen rettenetes nyomorban van. Néhány hét óta nem lévén lakása, sokszor reggelig sétált az Andrássy-uton, aztán beült a Palermó-kávéháza az egyik függönyös fülkébe és itt szundikált egész délelőtt. A pin-cérek már ismerték, letették a kávéját az asztalára és szó nélkül behúzták a függönyöket. Itt,

a csöndes reggeliző emberek között aludt Kertész Endre néhány órát a kávéházi pamlagon,

mint egy kóbor kutya, csapzottan és kiállva, fakó arcáról ezalatt a néhány óra alatt simultak le az éjszakai vánszorgások fáradt ráncai.

VER-KO cipők
Muzium-körút 33 (Muziummal szemben)
Előrehaladott idény miatt nagy
árleszállítás
brokatselyem-, lakk-, antilop- és
egyéb cipőkben
Tekintse meg kirakatainkat!

Kertész sokáig élt vidéken. Szegeden halálosan szerelmes volt Titkos Ilonába. Halála előtt egy héttel azt kérdezte egyik barátjától, hogy nem tudna-e számára valami jó pártit, mert ő szeretne megnősülni. Mindig vékony kis sétatálcával járkált. Szívedélye volt a vékony nádpálca, gyakran hetekig keresett vékony nádpálcákat az üzletekben s valósággal kétségbeesett, ha elvesztette, vagy ha véletlenül eltörte a pálcáját. Rendkívül sokat olvasott, minden pénzt könyvekre költötte. Konzolidált korában már reggel 8 órákor megjelent valamelyik kávéházban, hóna alatt egy vaskos regényvel s ott olvasott, amíg a színházhoz be nem kellett mennie. Ha aztán a könyvet kiolvasta, elvitte az antikváriushoz és becsérélte — egy másik könyvre. Nem volt senkije, csak egy öccse, egy Ganz-gyári tisztviselő, szegény ember az is. Vasárnap délelőtt ott állott a koporsó mellett, a színészek között, a szeméből csurogtak a könyvek. A színészek elszorult szívvel nézték a zoltogó fiatalembert, amint a sivatár szélben dideregve botorkált a koporsó után — egy vékony felülleben. Neki sem volt télikabátja...
Egyed Zoltán

— Az új köztemetőben hétfőn este szívenlőtte magát egy fiatalember. Hétfőn este 8 órákor a rákoskereszturi új köztemetőben revol-
verlővést hallottak a temetőőrök. A bejáratnál nem messze hanyatt feküdt egy uriasan öltözött fiatalember. Melléből erősen folyt a vér. Mire orvosi segítség érkezett, az öngyilkos már halott volt. A X. kerületi rendőrségről bizottság ment ki a temetőbe. A halott zsebeiben személyazonosságát igazoló írást nem találtak, csupán egy fekete kis noteszt, amelynek födelapján ez a név állott: Dudinszky László. A noteszben egy leragasztott boríték, tintával megcímelve: „Dudinszky János urnak, Üllő.” A levél hátsó oldalán kusza vonásokkal cruzairás: „Burián Palit engeszteljétek ki, hogy ne haragudjon.” A noteszben több szomorú hangulatu vers és népdal szövege, azonkívül ez a pár sor: „1926 június 26-án lesz G. 16 éves.” Néhány fénykép volt még a halott zsebében. A halottat a bonctani intézetbe szállították.

— E héten alakul meg a Polgárok és a Munkások Szövetsége. A demokratikus szövetség és blok vezetősége ezen a héten értekezletet tart, amelyen megbeszélnek az aktuális politikai kérdéseket. Szilágyi Lajos kijelentette A Reggel munkatársának, hogy a blok heretelt most már a legrövidebb időn belül ki fogják bővíteni a Polgárok és Munkások Szövetségévé, amely egységes vezetés mellett haladéktalanul megkezdje a közös szervezkedés munkáját.

— Rómában újból megdrágult a kenyér. Rómából táviratozzák: A mai naptól kezdve a kenyér ára kilógramonként újból 20 centesivel drágult Rómában. A többi városban is hasonló intézkedésre készülnek.

Kotányi Nelli zenekolájában (V. Vilmos császár-ut 16) beiratások a második félévre február 3-tól 10-ig bezárólag folynak.

3 olcsó selyem

báli ruhára

az összes farsangi színekben:

Japónais, 95 cm.... **85.000**

Lamé, 90 cm..... **136.000**

Creppe de Chine, **147.000**
100 cm.....

Selyemtüll, selyem és fémvolán
arany-és ezüstkelme legnagyobb választékban

Elonets
Női-Divat-NAGYRUHAZA
Koronaherceg-utca 10
IV, Calvin-tér
VII, Rákóczi-ut 32, II, Fő-utca 52

— Vági a liberális és fajvédősajtó prima-donnája. A szocialista párt válságáról elterjedt hírek rendkívül izgatónak hatottak a honi sajtó egy részére. Mintha kőrisbogarat ettek volna, olyan virgoncok lettek. A fajvédőket megértjük, számukra politikai szempontból sokkal kellemesebb, ha *lelküsmereitlen stréber*ek tartják kézben a munkásságot és nem Peidlék, akik mégis csak a mérsékeltbb és konszolidáltabb irányzatot képviselik. A fajvédő újságok ellen nincs is kifogásunk, a lelkük rajta, ha *Garbai Sándor pesti exponens*eit népszerűsítik a hasábjaikon. Az ugynevezett „szocialista ellenzéki minoritás” föllebbezett ugyanis Bécsbe *Garbaihoz, Böhmhöz és Kunfhoz*, amiért itthon a pártválasztmányban és a szakszervezetekben *elnyomják őket* és nem engedik meg, hogy a *munkanélkülieket lázítsák*. Ebből az afférból pattant ki *Vági István* neve, aki álmában sem gondolt arra, hogy valaha polgári lapok munkatársai settenkednek interjúért az ajtaja előtt. Ez a Vági, aki a legutóbbi szocialista kongresszuson *tudomásul vette a paktumot* és azért nem maradhatott *Székesfehérvárt és Pécsét* párttitkár, mert még a *szocialista frazeológusainál is otrombábban támadta a papokat és a magánulajdónt* — egyszerre bizonyos liberális és fajvédő orgánusok *primadonnája* lett. *Vágit*, a „Népszava” volt kiadóhivatali tisztviselőjét, *Hajdút*, az egykori műfordítót, *Weishaupt*, a vasutas, *Szilágyit*, az elesapott tanítót a kapitalista sajtó népszerűsíti és a nagyközönségnek meg kell tanulnia e neveket egy olyan országban, ahol zseniális geológusok, matematikusok, filológusok, etnográfusok éhenpusztulnak anélkül, hogy a nyilvánosság egyszer is tudomást venne a létezésükről. Nem is szólva arról, hogy a *Kun Bélák, Pogány Jósikák és Szamuely Tibik* hitvány alakja jórészt bizonyos polgári lapok megdöglötlen irkafirkái révén nőtt meg a munkásság fantáziájában...

— Nyolc öngyilkosság két nap alatt. A kettős ünnepek alatt számos öngyilkossági kísérlet fordult elő Budapesten, amelyek közül a *legsúlyosabbak* a következők: Vasárnap éjjel a Bajnok-utca 6. számú házban levő lakásán *Ráth Istvánné* 45 éves háztartásbeli nő *készel elvágta a nyakát*. Életveszélyes sérülésével a Rókus-kórházba szállították. — A Hidegkúti-utca 4. számú ház első emeletéről *Szekeres Mária* 14 éves tanulóleány *levelette magát*. Összetört tagokkal az Új Szent János-kórházba került. — A Gubacs-utca 18. számú házban *Laubner József* 22 éves bentesség szerelmi bánatában *szívenlőtte magát*. Még volt benne élet, amikor a Telepi-utcai kórházba szállították. — A Kisfuváros-utca 11. számú házban *Szikora Zsuzsanna* 27 éves szakácsnő *50 darab aszpírint vett be*. A Rókusban ápolják. — Az Izabella-utca 26. számú házban lakó *Bódi Gizella* 31 éves nő *a második emeletéről az udvarra vetette magát*. Életveszélyes sérüléseivel a Rókus-kórházba szállították. — Hétfőn a *Mária Terézia-téren Keller Lajos* 28 éves orvosi műszerész *200 gram Salaut ivott*. — A Bercsény-utca 11. számú házban *Kiss Jánosné* 26 éves nő *szublimáltat megmérgezte magát*. — *Sepsi Julianna* az Izabella-utca 65. számú házban *nyitvahagyta a gázcsapot és súlyos mérgezést szenvedett*. A Rókus-kórházba szállították őket.

— **Spekuláció okozta a Szegedi Gazdasági Bank bukását.** Szegedről jelenté telefonon *A Reggel* tudósítója: *A Szegedi Gazdasági Bank*, amely milliárdos passzívába jutott, *hat héten belül fölszámolt*. A Gazdasági Bank ügyésze, *dr. Bokor Pál* a bank vezérigazgatója, *Moravék István* ellen *hűtlen kezelés címén följelentést tett*, mert a Pénzügyi Központ revizorának megállapítása szerint, a bank milliárdos bukását *Moravék István vezérigazgató spekulációi okozták*.

— **Főbelőtte magát egy kárbeeslő.** Hétfőn este az Irányi-utca 20. szám alatti lakásán főbelőtte magát *Babocsay Zsigmond* 38 éves kárbeeslő. Azonnal meghalt. Öngyilkossága okának megállapítására megindult a nyomozás.

— **Modern iparegészségügy.** (Dr. Práger Márton és Tamásy Béla szaktanulmánya.) Alapos, gondos munka, amely fölleli mindazt, amit az iparegészségügyről tudni kell. Ki kell emelnünk Práger munkásságát, aki az iparegészségügy legnevesebb művelői közé küzdötte föl magát. Az ipari munkának a szervezetre való hatását tanulmányozza s az ebből levont eredményei egyedülállóak. (H. D.)

Spiritizta volt egyik legutóbbi miniszterelnökünk és Grecsák igazságügyminiszter is

Az első nyilvános spiritizta előadás Budapesten

(*A Reggel tudósítójától.*) Jó napjuk volt vasárnap és hétfőn a fővárosban bolygó szellemeknek. Allitólak *ők is jelen voltak* azon az előadáson, amelyet a két ünnepponon a magyar spiritizták rendeztek, de amíg a testes közönség 70.000 koronáig terjedő beléptidiját fizetett, az asztrál-testü szellemektől semmiféle beléptidiját nem szedték. Hogy mily nagy számmal voltak jelen a szellemek, arról nem tudunk beszámolni, a látható testü közönség azonban *valósággal megostromolta* a régi képviselőházat és az előadás előtti órákban már nem is lehetett jegyet kapni. A *lázás érdeklődés* magyarazata, hogy

bár a magyar spiritizmus már 50 esztendő, nyilvános spiritizta előadás eddig még nem volt Budapesten.

A spiritizták ugyanis csak intim körben tartják szeánszaikat és a profán külvilág előővatosan elzárkóznak. Ezt az első nyilvános szereplést is *veszély fenyegette*, mert

a rendőség be akarta tiltani a szellem-buvárlati előadást.

Ettől a szándékától azonban mégis elállott. Viszont két rendőrtisztviselő volt jelen, akik gondosan figyeltek. Igen érdekes volt az *előadás közönsége*. Az ember nem is hinné, hogy *mily sok fiatal nő érdeklődik* szenvedélyes izgalommal a spiritizmus iránt. A zsúfolt terem nagyrésze fiatal nő, egy sajátos típus, *halottfehér arcok, árnyalt, sötét udvarban égő szemek*. A nőknél elegáns, drága bunda, ékszer és nem lehet tudni, vajon ezek a médiumos arcok direkt a spiritizta-estélyre készültek? Ez is lehet. De olyan arcok is láthatók, amelyek szinte megdöbbennek, *ezek az igaziak*. Sovány és idős nők, pergamenszerű arcborrel, riadt szemekkel és férfiak, hosszú hajjal, titokzatos szakállal, furcsa, *üszítő fejformákkal*. Különös emberek, emitt mintha *Dzsingisz kán* ülne, ott mintha *Miklós cár* fejét látnám... Most egy vékony, őszes, nyírott bajuszos öreg ur tart előadást. *Nérci Odón* nagy tekintély a spiritizták között, évtizedek óta áll a mozgalom élén. Elvont magyarazatai alatt sokan lehunyják szemüket, nem tudom, *az asztrális gyönyörtől-e* vagy az unalomtól? De az öreg urat fölváltja egy sápadt, fiatal férfi, *Borbély Andor* és az érdeklődés megélénkül. Tetszéssel fogadják, hogy

ma már Magyarországon mintegy százezer működő spiritizta van,

ami különösen a *háborúutáni viszonyok következménye*, mert a meghajszolt emberiség a *spiritizmus*hoz menekül, ahol megnyugvást talál, hiszen a szellemek tanításából rájön, hogy a mulandó élettel nem mult el a bennünk levő szellem élete. Hogy mily nagyszámúak a spiritizmus hívei a közélet szereplők között is, hivatkozik arra, hogy

egyik legutóbbi miniszterelnökünk és a már elhunyt Grecsák Károly igazságügyminiszter is spiritizta volt.

(Mégkérdeztem az előadót, *ki volt ez a miniszterelnök*, de nem akarta megnevezni, mert, amint mondotta, ha megídnák róla, hogy spiritizta, a *választásoknál biztosan kibuktatnák*.) Majd rátér a *szellemekre*. Nagy hatást kelt a különben ismert spiritizta hipotézis, hogy tudnillik, körülöttünk inkább a még

anyagias, alantas szellemek tanyáznak. A médiumok a szellemek ruháját fényugárszerűnek látják. A még *alantas szellemek* ruhája sötétlő, a tisztultabbaké tündöklő. *A szellemek se mind tudják, hogy mi van a másvilágon*, mert mindjárt tudják a szellemek, hogy a test, amelyben voltak, meghalt. *Sok szellem nem is tudja, hogy ő egy halott szelleme*, ő csak átjutott egy sötétségbe, még nem tisztult meg az anyagiságtól. Leginkább ezek az alantas szellemek jelentkeznek a szeánszokon és

ezek a szellemek a legnagyobb esodálkozással veszik tudomásul, hogy ők meghaltak.

Ezek szellemtestvéreiket sem ismerik még, sokszor megtörtént, hogy a szeánszokon az ilyen szellem megkérdezi, ki volt az a tündöklő lény, aki előtte járt itt. Évszázadokig is eltart, amíg egy-egy szellem kitisztul a sötétebből. Mert előbb le kell róni tartozásait. Ez a tartozás a *szeretet*. Az alantas szellemek azok, akik *kopognak*, mert ők még képesek ilyen anyagias erőfeszítésre. *Az igazi spiritizták ezeket a szenvedő szellemeket a szeánszokon megnyugtatják*. Imával. A médiumokról beszélt ezután. Az alantas szellemek társasága megromthatja a médiumot. Következett a *széánszok* ismertetése és több médium elbeszélése a szellemek túlvilági életéről. Leginkább a *Marson* születnek újja a szellemek, miután megtisztulva eltávoztak a Föld köréből. Végül fölszólitotta a halgatóságot, hogy *akik részt akarnak venni széánszokon*, azok jelentkezzenek. Erre

százával rohanták meg a pódiumot és sürgették, hogy már holnap szeánszon lehessenek.

— **Stresemann beszéde a köztársaság mellett.** Halleból jelenték: A német néppárt akadémiái gyűlése alkalmából *Stresemann* birodalmi külügyminiszter előadást tartott „Akadémikusok és politikusok” címmel. *A német fölszólaló halgatók politikai tevékenységének* — mondta — *a mostani államforma elismeréséből kell kiindulnia. Németország nem engedheti meg magának azt a fényűzést, hogy az államforma kérdésében harcra keljen.* A nemzeti szellem követelménye nem az, hogy az államforma kérdésében folytassanak harcot.

— **Tűz egy bécsi színházban.** Bécsből telefonálja *A Reggel* tudósítója: Hétfőn este az *Akadémia-theater*ben a második fölvonás végén *kigyulladt a színpadfüggöny*. Azonnal leeresztették a vasfüggönnyet és a színház személyzetének higgadt föllépése elejét vette a fenyegető pániknak. Az előadást később zavartalanul folytatták.

— **Bizalmas rendelettel szüntették meg a rendőri fölügyeletet.** Politikai körökben napokkal ezelőtt terjedt el az a hír, hogy a belügyminiszter *rendeletet fog kibocsátani a rendőri fölügyelet megszüntetéséről*. Ez a rendelet azonban *még sem jelent meg a hivatalos lapban*. *A Reggel* munkatársa *illetékes helyre* fordult ebben az ügyben fölvilágosításért és azt a választ kapta, hogy a *rendőri fölügyelet megszüntetéséről a belügyminiszter bizalmas rendeletben már intézkedett is*. Megtörtént a toloncház lakóinak legújabb revíziója is, amelynek során *ismét 18 embert helyeztek szabadlábra*.

— **16.500.** — Koronás egységárban árusít elsőrendű divatrukkokat, selyembatisztokat, ingzettiket, fehér függöny-kelméket, deléneket és kretonokat a *Fenyves Dezső Rt.* mind a négy áruház: *Calvin-tér 7.* *Koronaherceg-utca 8.* *Károly-kürt 9.* *Károly-kürt 10.*

Király Színház

Marica grófnő

A diadalmas Kálmán-operett

Lábass
Király
Ráthay
Vaály

Magyar Színház

Altona

A szezon izgalmas
drámai szenzációja

Irta:

Fazekas Imre

Márkus Emilia
Bajor Gizi
Csortos Gyula

Belvárosi Színház

Fej vagy írás

Lakatos László ragyogó komédiája

Titkos
Törzs
Mészáros Giza
Kertész

A bombások vezére rágalmakat szóró ítélő bírásra

Miért kellett halálos ítélettel sújtani Márffy Józsefet? — A kiskori Radót vasárnap Ceglédre vitték

(A Reggel tudósítójától.) Öt héttel ezelőtt hangzott el Márffy József és társainak bünpörében a halálos ítélet, amelynek szóbeli kihirdetése után csak most készült el sokszorosított példányokban az 120 oldalas írásbeli ítélet. Külön foglalkozik az ítélet a nemzetvédelmi alakulatokkal, a IX. kerületi nemzetvédelmi osztással, külön fejezet tárgyalja a rendőrségi állítólagos bántalmazások ügyét. Az Erzsébetvárosi Kör ellen elkövetett bombamerényletről szóló rész 50 gépírási oldalra terjed. Érdekes az ítélet indokolásának az a része, amely az ítélet kiszabásánál az enyhítő és a súlyosító körülmények felsorolására és azok méltatására vonatkozik. Enyhítő körülményül valamenyi vádlottal szemben csupán egyetlen-egyet észlelt a bíróság és ez a büntetlen előélet. Ezzel szemben valamennyi vádlottnál súlyosító körülmény az a tény,

hogy Márffy és bűntársai a főnálló társadalmi és jogrend merev tagadása mellett huzamosabb időn át veszedelmes nagymértékben a közbiztonságot, a bombamerényletek tervezetése, megkísérlése és végrehajtása által.

A forradalmak folytán megzavart jogrend teljes helyreállítását hosszabb ideig késleltették és bűnös működésük révén az ország hitelét a külföld előtt károsan befolyásolták, elősegítették a nemzeti vagyon pusztulását és a bombamerényletekkel több száz ember életét veszélyeztették.

Márffy Józseffel szemben — mondja az ítélet — különös súlytal esik latba,

hogy a bünsúlyozhatóság ő volt a tényleges irányítója és vezetője,

aki terrorisztikus eszközökkel élve, a könynyebben befolyásolható fiatalabb emberek egész sorát fertőzte meg káros és veszedelmes eszmével és emellett a tárgyalás alá vont minden egyes hőnselekmény elkövetésében vagy mint tettes, vagy mint fölbujtó vett részt és ezáltal a legsúlyosabb beszámítás alá eső bűncselekmények igen nagy halmazát követte el. Súlyosító körülmény Márffyval szemben az is,

hogy minden erkölcsi alap nélkül való, hazug természetű, dicsekvő ember,

aki soha el nem ért katonai rendfokozattal és soha ki nem érdemelt harctéri kitüntetésekkel kerkedett,

aki a vörös hadseregbe is önként lépett be és noha még itt is módjában állott volna az ország ellenségeivel szemben vitézkedni, ezt akkor sem tette,

hanem a vörös hadsereg egyik építési osztályában, veszélytelen helyen húzta meg magát.

Súlyosító körülményként mérlegelte Márffynál a fővárosi és a bűnbánatnak és magabiztonságnak minden hiányát, a hosszú főtárgyaláson tanúsított kegyelme és kihívó viselkedését, a nyomozó hatóságnak, valamint a közélet terén működő magasállású személyiségeknek szennyes rágalmakkal való bemocskolására

irányuló törekvését. Nem kerülte el a törvényszék figyelmét,

hogy Márffy a főtárgyaláson megjelent egész életükre megrokkant sértetteket mosolyogva szemlélte

és ezáltal nyíltan is kimutatta azt a gonosz indulatát, amely cselekményeiben vezérelte. Ugyanezek a súlyosító körülmények észlelhetők majdnem kivétel nélkül Marosi Károly vádlottal szemben is s ennek a vádlottnak rovására kellett venni még külön is azt a tényt, hogy a nála sokkal fiatalabb Radót állandó befolyásolás útján oly nagy mértékben megrokkantotta, hogy rávette az Erzsébetvárosi Kör elleni merényletben való részvételre. Ennyi súlyosító körülmény észlelete után

a bíróság Márffy és Marosi bűnével a halálbüntetést tartotta aránybanállónak.

Ezt a terjedelmes írásos ítéletet most kézbesítik az érdekelteknek s megvárják, amíg a védők benyújtják írásos főlebbezési indoklásukat, amelyre 8 napot engedélyez a törvény. Ha ezek beérkeznek, az ügy összes aktáit fölterjesztik a királyi ítélőtáblához. A bombapör fiatalkorú vádlottját egyébként vasárnap két fegyveres börtönőr elszállította az ügyészség Markó-utcai fogházából. Az ítélet meghagyása

A Széchenyi-bálon mind-össze 300-an voltak jelen

Nem jöttek el a legitimista arisztokraták

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este tartották meg a farsang hagyományosan legelőkelőbb mulatságát, a Széchenyi-bált. Az idet Széchenyi-bálon egy zavaró incidens miatt aránylag kevesen voltak. Pénteken és szombaton ugyanis az a hír terjedt el, hogy a február elsejére hirdetett Széchenyi-bált egy héttel később tartják meg. A bál rendezősége vasárnap ugyan megcáfolta ezt a hírt, de már késő volt és a bálon még az előre bejelentett közel 70 háziasszony közül is talán csak 10-15 jelent meg. A Széchenyi-bál bizottságában két párt küzdött egymás ellen: Ottó királyi hívei és Albrecht főherceg pártja. Végül is az Albrechtiek győztek, a bált február elsején tartották meg, de ezen az összes legitimista magánok távollétükkel tüntettek. A Vigadó ragyogó fényben uszó előcsarnokába habér- és pálmaderdőt varázsolt a Széchenyi-bál vezetősége. A lépcsőkön várnegyeli és parlamentari hűsárak tarka csoportja állt hosszú sorfalat, majd székesfővárosi csatlósok, végül pedig a Széchenyi-nemzettség huszárai álltak feszes Vagyázz-ban. Az előcsarnokban már 10 órakor felsorakozott a bál elnöksége, hogy fogadja József Ferenc főherceget és fiatal hitvesét, Anna hercegnőt. A fiatal főherceg huszárszázadosi egyenruhában, felesége pedig kékszíni bársony estélyi ruhában jelent meg. Nemsokára megérkezett Augustia főhercegnőasszony, fején hatalmas gyémánt diadémmal. József főherceg nem jelent meg a bálon. Ezután Albrecht főherceg jött frakkban, Nádosy orsz. főkapitány társaságában. Allig a főhercegek és főhercegnőasszonyok cerelát tartották a Vigadó kisternében, aztán Magyar Imre és Radics Béla cigányprimások muzsikájára megkezdődött a tánc. Csárdáson kívül keringőt és francia négyest táncoltak, a modern táncokat ugyanis a Széchenyi-család kívánságára a rendezőség levette a programról. Érdekes, hogy bár a Széchenyi-bál rendezőinek a száma megközelítette a 300-at, a bál egész ideje alatt nem volt jelen 300 vendég.

**Magasszáru
női hócipő 230.000**
KERTÉSZ II, Andrássy-ut 36
Javítások 3 nap alatt

LIPTON'S TEA
világhírű

A FORD-TEHERAUTÓ A LEGGAZDASÁGOSABB!

Ara karosszériával, forgalmi adóval 83 és fél millió korona

A FORD-gyárak autorizált képviselője:

HALTENBERGER VILMOS

Budapest VI, Nagymező-utca 19

Telefon: 66-15

és a fiatalokorra vonatkozó törvény rendelkezése értelmében

Radó Józsefet vasárnap reggel Ceglédre vitték,

mert egyelőre ott, a fiatalokorra fogházában tartják őrizetben. Márffy József egyelőre a Markó-utcai fogház lakója marad. Emlékeztetés, hogy Márffy a főtárgyalás előtt való hetekben különböző följelentésekkel és a legfuresább beadványok egész tömegével árasztotta el a bíróságot. Most újra szenvedélyesen gyártja a beadványokat és egy olyan irást juttatott a büntetőbíróhoz elnökéhez, amelyből kifolyólag

külön bünvádi eljárást indítanak majd ellene.

Hosszu beadványt szerkesztett Márffy amely tele van rágalmakkal, gyanúsításokkal és sértetésekkkel.

Az ügyében ítélező bírói tanácsot vette üldözöbe most Márffy és meggyanúsítja bírót, hogy lelkiismeretlenül, igazságtalanul és törvénytelenül ítéleztek fölötte.

A bíróság elnöke Márffynak ezt a mocskoló beadványát áttette az ügyészséghez, ahol viszont úgy határoztak, hogy fölterjesztik Márffy beadványát az igazságügyminiszterhez, hogy ez döntson arról, vajjon Márffy ellen a bírói tanács megrágalmazása címén külön bünvádi eljárást indítsanak-e vagy sem. A halálraítelt Márffy József az igazságügyminiszter fölhatalmazására meginduló rágalmazási bünpörében még kaphat külön fogházbüntetést is.

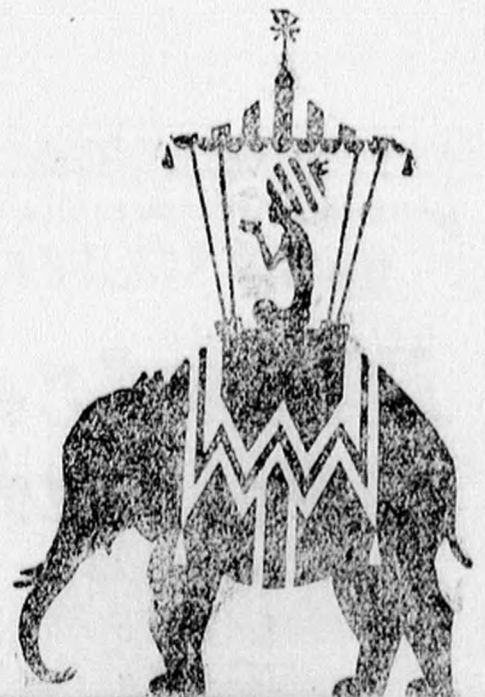
Egy másik beadványában Márffy a védője ellen fordul,

akit azért támad meg, mert kegyelmet kért számára.

Életveszélyes tolongás volt a riporterbálon

Már 11 órakor rendőrség zárta el a bál vendégl elől a Múcsarnok bejáratát

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este rendezte a Napilapok Rendőri Rovatvezetőinek Szindikátusa szokásos évi bálját, a riporterbált a Múcsarnok hatalmas termeiben. Tizenegy óra felé már több mint 4000 főnyi tömeg szorongott a csarnokban, úgy, hogy a rendőrség kénytelen volt lezárni az összes bejáratokat. Bent a Múcsarnokban ezalatt megkezdődött a mulatság. Szóltak a zenekarok, de táncolni bizony alig lehetett, olyan életveszélyes volt a tolongás. A helyszűke miatt kiszorultak kétézben is keresztültörték a rendőri kordont és behatoltak a bálterembe. Természetes, hogy a ruhatáraknál is a legnagyobb zavarok keletkeztek, mindenki egyszerre akarta ruháját leadni, kevés ruhatár állott az érkező vendégek rendelkezésére, úgy, hogy végül már a földön voltak kénytelenek elhelyezni a ruhákat. Nagyon érdekes volt a riporterbál közönsége, képviselve voltak az összes társadalmi osztályok, mindenféle foglalkozású emberek. Két óra után kissé enyhült a helyzet, mert ekkorra már a hőségől és a tolongástól kinnra a közönségnek több mint a fele eltávozott. Hajnalban választották meg a riporterbál királynőjét és meglepetésszerűen nem színésznőt, hanem Sebestyén Ica-t, egy karsu szőke hölgyet koronázták meg a múcsarnoki vidám éjszaka királynőjévé.

**MEINL
UJTERMESÜ TEA**

KÖZGAZDASÁG

Egy félóra az agyonszanált tőzsdén

(A Reggel tudósítójától.) Tizenegy óra lesz tíz perc múlva, valamikor ebben az időben autók, fogatok hosszú sora kigyózott a tőzsde-épület előtt. Egymásután érkeztek a konjunktúra hősei és a régi milliósok. A benzinfüstön, az autóbiltűkők zugásán, a lovak nyerítésén keresztül zúgott a tőzsdeterem ordító, vad zaja. Most esőnd van. A tavasziás tél beragyogja a Szabadság-teret, de senki sem álldogál a tőzsde előtt. Eltűntek az örökké vitatkozó csoportok. Néha-néha egy-két ember siet föl a monumentális lépcsőkhöz. Oldalt sem állnak már autóbiltűkők, egyetlen egy fogatot sem látunk a gazdájára várni, nagynéha egy konfliktus dőög a tőzsde épülete elé.

Főnt az előcsarnokban legjobban az lepi meg az érkezőt, aki már hónapok óta nem járt a tőzsdén, hogy a szolgák, ruhatarosok, futárok és terembiztosok mind-mind sapkát viselnek. A sapka fekete, olyan, mint valamikor békében a tiszték szalóncakója volt. Ezüstbetűkkel van ráírva: Tőzsde. Tizenegy óra. Megnyitják a hivatalos forgalmat, de a zaj alig erősbödik, a régi extázisnak nyoma sincs. A kupolacsarnokban, ahonnan a hausse hónapjaiban odahelyezett piacokat újból visszatették a nagyterembe, üresen állnak a ruhatarok. Mint régebben, a hausse előtt, az összes piacok most megint a nagy értékűzletteremben vannak összezúfolva, illetőleg nincsenek is összezúfolva, mert bár hat fitkári emelvény előtt folyik az üzletkötés, azért bőven akad hely.

Az egetverő, hisztériás lármát esőndés, monoton mormogás váltotta föl. Az emberek nem rohannak, nyugodtan sétálnak vagy álldogálnak, nem tülekednek, nem tapossák le egymást. Az egész fiatalok, a konjunktúra vasaltnadrágos, parfümös hősei eltűntek a tőzsdeterem párkettijéről. Fiatalemberekkel inkább a bankok boxjaiban találkozunk. Csak azok maradtak hűek a tőzsdéhez, akik valamilyen bank-

nál vagy pedig nagyobb magánbankár cégnél tudtak elhelyezkedni. Künn a piacokon pedig újból az öregek uralkodnak. Fáradt, öreg urak ordítják rekedtre hangjukat, hogy egy-egy kötélen tudhassanak. Néha öt-tíz perc is eltelik, amíg egy üzlet létrejön. Száz és százötven koronák miatt negyedórakig is képesek alku-dozni.

Nincs harc, megszűntek a veszekedések. Amióta nincs hausse, egyetlen pofon sem csattant el a Szabadság-téri tőzsdefronton. A tőzsdeteremnél jóval zsúfoltabb a folyosó. Cigarettázó emberek álldogálnak a falhoz támaszkodva. Panaszkodnak. Nincs üzlet... Nem lehet megélni... Megöl a nagy rezsi... Megfojt a sok adó... A büffében is sokan vannak. Lazacos szendvics, szardiniás kenyér, májaszsömlék tömege, a gyümölcshegyek: narancs, banán, alma hiába várnak vásárlóra. Az emberek nagyrésze egy pohár sört iszik, ez a legolcsóbb és úgy vigasztalódnak, hogy szidják a jelent és visszaemlékeznek a régi szép időkre. A büffe előtti folyosón hosszú sorban üldögélnek az emberek. Aggastyánok, akiket látni sem lehetett a tőzsdén, amikor még a hausse vad vihara zúgott. Most újból előjöttek pihenőhelyükről. Nem kell már attól félniük, hogy elsőpri a hausse vad szele, hogy agyontiporják őket a tolongó tömegben.

A legszűfoltabb a középső kupola alatti szuiterén-társalgó, ez a diszes bőrfotelekkel övezett, félhomályos terem, ahol a hausse ideje alatt soha egy embert sem lehetett látni. Kinek volt kedve elrejtőzni a tőzsde zaja előtt? A gabona-tőzsde termében nincs sok változás. Itt a tőzsdei hausse sem tudta megváltoztatni a régi szokásokat. Aki mindennapos vendég volt a hausse napjaiban a tőzsdén, az most úgy érzi magát, mint egy kihűlt tüzhányóhegy aljában. (k. t.)

Ma folytatják a cseh-magyar gazdasági tárgyalásokat

A kormány nem látja biztosítva a tárgyalások gyors és zavartalan befejezését

(A Reggel tudósítójától.) A cseh-magyar gazdasági szerződésnek hosszú idő óta megoldásra váró ügye fordulóponthoz jutott. A cseh kormány ugyanis közölte a magyar külügyminiszteriummal, hogy

megbizottai Budapestre utaznak és február 3-án már abban a helyzetben lesznek, hogy a múlt évben felbeszélte tárgyalásokat folytathassák.

Gazdasági körökben mégsem tekintenek túlzott bizakodással a tárgyalások elé, mert

Csehország belső politikai helyzete a magyar kormány véleménye szerint sem olyan, hogy a szocialista- és agrárrelentétek áthidalásával biztosítható a tárgyalások gyors és eredményes befejezését.

Scitovszky Tibor külügyminiszter éppen A Reggel hasábjain úgy nyilatkozott annak idején, hogy a cseh-magyar tárgyalások még hónapokig eltarthatnak és ez a pesszimizmus nem vesztí el jogosultságát most sem, amikor

a tárgyalások 24 órán belül már meg is indulnak.

A kormányhoz közelálló helyen ugyanis nem tartják kizártnak, hogy a tárgyalások — éppen Csehország belső politikai helyzetéből kifolyólag — újból elhalasztódnak és már csak erre való tekintettel is szükségesnek tartják megállapítani, hogy a magyar kormányban megvan a készség a tárgyalások folytatására és ezeknek befejezése csak Csehországon múlik.

REMA
gyors számológép a technika csodája
Kizárólagos vezérképviselő: **BIRÓ ÉS ECKSTEIN**
Telefon: 126-06, 46-25 V, Vörösmarty-tér 3

Hálószoba topoly, teljes berendezés 3-5 millióért
Ebédő tölgy, vitrines komplett, 4-5 millióért külön külön is ártadó együtt 13-5 millió K-ért
Uriszoba klubgarnitúrával
Padmaniczky-utca 10. szám

× Mi lesz a tőzsdén? A tőzsde forgalma megállt és a kétnapos szünet alatt is csak elvétve fordult elő egy-egy kötés. Amíg így itt teljes a stagnáció és egy bizottság teszi nevetségessé még az intervenció fogalmát is, — erőteljes és egészséges emelkedés van a berlini tőzsdén, sőt Prágában is, ahol pedig heteken, hónapokon keresztül nagyon szkeptikusan ítélték meg a dunai államok ipari vállalkozásainak a jövőjét, bizakodó a hangulat, időnként egészen erőteljes emelkedéssel. Mi az oka ennek a föltűnő jelenségnek? Józan szemlélői gazdasági életünknek egyetlen szóban adják meg e kétségbejítő pesszimizmus okát: Elszegényedés. Két keserves esztendő pénzügyi politikája most hosszúlja meg magát, anélkül, hogy eszébe jutna valakinek, hogy a további fenyegető veszedelmek ellen orvoslást keressen.

× Dobránszky Béla a Hazai Fa vezérigazgatója. A Hazai Fatermelő Rt. igazgatósága a vezérigazgatói teendők ellátásával dr. Dobránszky Béla végrehajtóbizottsági tagot bízta meg, aki, mint a Magyar-Olasz Bank ügyvezető igazgatója, a vállalat kontrolljával már évek óta foglalkozott és Harlenslein Jenő betegsége óta a vállalat ügyeinek intézésében is résztvevő.

Városi Színház
Pénteken, február hó 6-án
előszőr
és a következő napokon:
Juhászlegény, szegény juhászlegény...
Török Rezső és Magyar László magyar daljátéka
A jegypénztár telefonja: József 22-92

BRILLIÁNSOKAT gyöngyöket, régiségeket bárkinél drágábban vessz.
Székely Emil Király utca 51. Tel.: J. 103-36 (Teréz-templ. szemb.)

Gólya-Áruház

Király-utca és Nagymező-utca sarok
Vámház-körút és Calvin-tér sarok

Az alábbiakban hirdetett cikkek kirakatainkban megtekinthetők. Ezen cikkek valamennyije elsőrendű márka. Cégünk csak régi kipróbált minőségeket a legelőkelőbb gyáro-soktól vásárolja. Súlyt helyezünk arra is, hogy választékunk, különösen divatcikkekben a leg- raffináltabb ízlést is kielégítse. Nem ambicionáljuk, hogy mi hozzuk forgalomba és áraszuk el a várost a legeslegelesőbb, tehát a legsilányabb áruval. Maradékokat mester-ségesen nem gyártunk és ezek eladásával nem szédelgünk. Irányelvünk az, hogy jó minőségű áruk forgalombahozatalával régi meghitt vásárlóközönségünket megtartsuk

Árak ezer koronában

- Férfiing színes frenchből, 2 gallérral 98
- Férfiing fehér rayé vagy színes mellél 125, 145
- Férfiing elsőrendű zefir vagy puplinból 190, 225, 290
- Férfi hálóing 100 cm hosszú 120
- Köper alsónadrág 75, 90, 130
- Frakking kemény és puha mellél 145, 200, 290
- Duplagallér elsőrendű-bécsi gyártmány, ... 12
- Férfi flór zokni 28, 40, 50
- Muszlin női harisnya 28, 32^{1/2}, 45, 55
- Női ing 45, 75, 100, 125
- Női hálóing jó sitónból 135
- Férfi és női zsebkendő ... 10, 25, 35
- Férfikelme 145, 195, 280
- Gyapju seviot mindén színben 78, 98
- Sötétkék, finom női kelme 130, 160, 290
- Tiszta gyapju voile kelme 85, 100
- Schottis kelme 39, 65, 95
- Legfinomabb schottis kelme 120, 195, 225, 280
- Mosó delén pazar választékban 18^{1/2}, 22, 26
- Kékfestő és karton 17^{1/2}, 25
- Jóminőségű zefir és kanavász 25, 30, 35, 45
- Selyemfényű liberty 30 színben ... 28^{1/2}, 32^{1/2}
- Eponzs kelme 110 széles 55
- Trikóselyem 140 széles 135
- Lepedővászon tartós minőség . 49, 55, 75
- Mosott sifón vagy gyoles 16, 19, 22
- Schroll sifón békebeli minőség . 26, 35, 40
- Lilium gyoles 27
- Elsőrendű kelengye gyoles 32, 35
- Rumburgi tiszta lenvászon és lenbatiszt 70, 105, 125
- Ágynemű damaszt selyemfényű 50, 65, 75
- Angol batiszt sifón és nansuk 33, 38, 45
- Edény- és tányértörő tiszta lenből 23, 28, 35
- Damaszt étkezészetek 6 személyre. 325, 350, 450, 550
- Damaszt kávé garnitúra 325, 450, 550
- Függöny etamin és grenadin 19, 40, 48, 75
- Paplanlepedő gyoles 75, 95
- Törülköző, tartós jó minőség 20, 25, 30
- Törülköző finom lendamaszt 40, 50, 75
- Ágy- és asztalterítő garnitúra 800, 900
- Baby-ing és rékli 18, 22, 35, 45
- Baby pólyapárna ... 80, 125, 175, 300
- Tetra pelenka 25
- Gumi pelenkanadrág 9
- Párnahuzat tartós gyolesből 80
- Dunyahuzat tartós gyolesből 250
- Paplanlepedőhuzat 200

Vasárnap Vázsonyi több mint 1000 kereskedő, iparos és alkalmazott előtt beszélt a lakás- és adókérdésről

„Az állam azt gondolja, hogy ha a polgárok betegek lesznek, ő meggyógyul.

(A Reggel tudósítójától.) A XII. választókerületi (Angyalföld, külső Terézváros) Nemzeti Demokrata Párt vasárnap délután iparos- és kereskedőgyűlést tartott lakás- és adókérdésben. A gyűlést, amelyen

több mint 1000 kereskedő, iparos és alkalmazott vett részt, Földvári Béla, a kör ügyvezető elnöke nyitotta meg. Ezután

dr. Bródy Ernő

kifejtette, hogy a lakáskérdést a bérnegyed után is napirenden kell tartani, mert a szanálási törvényben megállapították az üzlethelyiségek és lakások fölszabadításának terminusát 1926-ra, ami

a városi lakosságot földönfutásnak tenné ki.

Küzdeni kell a kincstári haszonrészesedés ellen is mindaddig, amíg az e címen befolyó jövedelmet nem használják föl építésre. Ausztriában, ahol kezdetben ugyanolyan rendszer volt életben, mint nálunk, négy hét alatt reformálták a forgalmi adót. Nem szól a falu ellen, de ma nincsenek olyan idők, hogy bármely foglalkozás adómentességi privilégiumot élvezzen a többiek rovására.

Hoffmann Mihály, a fűszerkereskedők elnöke, a kereskedők sérelmét teszi szóvá, majd utána

Vázsonyi Vilmos

emelkedett percekig tartó éljenzés közben szólásra, aki többek között a következőket mondotta:

— Amit Magyarországon szanálásnak neveznek, az lehet az állam pénzügyeinek időleges gyógyítása,

de nem gyógyítása a termelő, dolgozó társadalomnak.

Az igazi gyógyítás nem lehet az, hogy betegágyba fekteti a polgárságot, amikor az államot pénzügyi betegségéből látszólag kigyógyította. A hiba ott van, hogy hiába stabil a zürichi jegyzés, ha a drágaság folyton növekszik! A drágaságnak pedig szükségképpen be kell következnie, mert a szanálási törvénybe belevevették, hogy a lakásbérek és a boltbérek évnegyedről évnegyedre emelkednek, a kereskedőknek, az iparosoknak pedig ezeket a dráguló béreket bele kell kalkulálni az árakba és természetesen állandó drágulást idéz elő.

Magyarországon az 1925. évben 20.000.000 aranykoronával többet irányoztak elő egyetlen elsőrendű szükséglet: a lakás után adójövedelem címén, mint az egész magyarországi földbirtokból.

Ez az egy momentum megvilágítja a városi lakosság mai helyzetét. Az állam azt gondolja, hogy ha a polgárok betegek lesznek, ő meggyógyul. Ez a gyógyulás azonban látszólagos, mert az állam és a társadalom nem különböző dolgok, demokratikus országban ez a két fogalom egy és ugyanaz. Nem lehetséges az a jelszó, amit újabban hangoztatnak, hogy a községi politikát elvállalassák a politikától.

Az kell, hogy a politikánk legyen, hogy a proletár is polgársorba jusson, nem pedig, hogy a polgár proletárrá süljedjen.

A mi programunk a kispolgári osztálynak és a dolgozó középosztálynak a politikája. Miként nem támogatjuk a kurzusos Budapestet, úgy nem támogatjuk a kurzustalan Budapestet sem, amely szabadelvi címet alatt vissza akarja hozni a régi munkapártot. Akit mi a

városházára küldünk, attól meg kell kérdeznünk: akarja-e az általános, tikkos és egyenlő választójogot, mert nem mehetünk be olyanokkal, akik, mint Heinrich Ferenc, ellenségei a tikkos szavazásnak és az általános választójognak. Nemcsak politikai kérdés ez. Mert ha igazi népképviselőnk van, azok a gazdasági kérdések, amelyeket a kormány megoldani nem akar, gyorsan megoldhatók. Meg kell kér-

Sztrájkba léptek a miskolci pincérek

Budapestben és az egész országban megvonták a pincérektől a százalékos fizetést. A pincérek Miskolcon vették föl a harcot a fixfizetés ellen

Miskolc, február 2.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap reggel a miskolci kávéházi és éttermi alkalmazottak beszüntették a munkát. A sztrájk meglepetést keltett, mert ugy Budapestben, mint az egész országban a kávéház- és vendéglátóulajdonosok elejtették az alkalmazottak százalékos fizetését s a fixfizetést már mindenütt akadálytalanul bevezették. Sehol az országban nincs százalékos rendszer, csak Pécsen, ahol viszont eltörölték a berravalót. A miskolci főnökök most, február 1-ére határozták el a százalékos rendszer megszüntetését, a miskolci pincérek azonban péntek éjszaka elhatározták, hogy ők fölveszik a harcot a fixfizetés ellen. Levelet intéztek a főnökegyesülethez, amelyben közölték, hogy a fixfizetést elfogadhatatlannak tartják s ha nem kapnak kedvező választ, beszüntetik a munkát. A pincérek gyűlésén Barkóczy István, az országos pincészervezet kiküldötte kijelentette, hogy

Budapestben a munkásság sorait megbontották s így a fővárosban sikerült a pincérektől megvonni a százalékos fizetést.

a vidéknek azonban ki kell tartania a fővárosból dikált feltételekkel szemben. Az ultimátumra a főnökegyesület elutasító választ adott

dezni, hogy a háztulajdonosok szövetségének érdekeit, vagy a lakók érdekeit akarja-e szolgálni. Meg kell mondania, akarja-e, hogy a mai viszonyok közt fölszabaduljanak a bolt- és lakásbérek az 50%-os aranyparitáson túl is? Akarja-e a szabad fölmondást? Aki a város-házára be akar jutni a polgárság hizalmából, annak ezekről az alapvető kérdésekről nyílt hitvallást kell tennie. És beszélni kell még arról is, hogy hová lett az a nagy nemzeti ajándék, amit minden ház- és telektulajdonos kapott, hogy a nagy aranykorona terheket értéktelen papirkoronával fizették vissza? Ha csak 5%-át fizetnék vissza a ház- és telektulajdonosok ennek, a nagy nemzeti ajándéknak, akkor meg volna oldva az építkezés kérdése.

Vázsonyi nagy éljenzéssel fogadott beszéde után még Pusztay Károly szólalt föl. Az 1000 főből álló népes gyűlést dr. Treiber Márton szavai után a legnagyobb rendben oszlott szét.

— mert lehetetlennek tartja, hogy Miskolcon más fizetési rendszer legyen, mint az egész országban — erre vasárnap reggel a kávéházak és vendéglők alkalmazottai tényleg ott-hagyták munkahelyüket. Azonban

a sztrájk ellenére a kávéházak és éttermek nyitva maradtak

s a két ünnepnap fokozott forgalmát a tulajdonosok nagy ügyvel-bajjal, kíséretszemélyzettel bonyolították le. A szállodák személyzetét a vendéglőkben alkalmazták és a nagyobb éttermeket a kisebb vendéglősök segítették ki.

Vasárnap délután tárgyalást kezdtek a két fél megbízottai

s a főnökegyesület részéről közölték, hogy hajlandók a budapesti 100.000 korona helyett heti 250.000 korona bért fizetni. Így ugyan

a miskolci pincéreknek két és félszer akkora fizetésük lenne, mint a budapestieknek,

a sztrájkolók mégis visszautasították ezt az ajánlatot, mert elvi kérdés, hogy a fixfizetést ne fogadják el. Mindkét fél reméli azonban, hogy miután már engedmények történtek, a sztrájk hamarosan véget ér.

Hétfőn hajnalban nagy kártyarazzia volt a Nemzeti Atlétikai és Lovassport-Egyesületben

(A Reggel tudósítójától.) A Csengery-utcában, a Vasuti és Hajózási Klub épületében működik a Nemzeti Atlétikai és Lovassport-Egyesület, amelyet röviden Lovasklub néven ösmernek. Hétfőre virradó éjszakán a klub halljában megjelent három elegáns fiatalember, sietve vetették le kabójukat, meg sem várták a ruhatáros szolgálatkészségét és szaladtak föl a klubba és észrevétlenül nyomban a játékszobában voltak. Közömbösséget színlelve, mind a hárman odaálltak a játékosok közé, akik szorongva lesték a chemin de fer fordulatatos játékát. Egy adott jelre a fiatalemberek, Leviczky Sándor, Szentiványi József és Okos Sándor detektívek ráborultak a zöld asztalra, két kézzel összesöpörték a tablón levő pénzeket és közben hangosan kiáltottak föl:

— A törvény nevében!

Nagy izgalom támadt a váratlan razzia miatt, székek borultak föl, de a tumultust csakhamar leszerelte a klub előcsarnokából fölözönlő detektívcsereg. Mindenkit leigazoltattak, de most kivételesen senkit nem kísérték be a rendőrségre, csupán a játékosok használt kártyarekvizitumokat, a zöld asztalt vitték be bünjelként a főkapitányságra és egyszersmind letétbe helyezték azt az 5.000.000 koronát, amit a detektívek a bankban a tettenéréskor lefoglaltak.

Radó Olga

művészi könyvtézete

Vállalja egyes és egész könyvtárak bekötését a legzölésőbb kivitelben

Régi posta-utca 7-9. sz. alatt

Magyar Agrár- és Járadékbank Rt. vetőmagosztálya

Budapest, V. Nádor-utca 16. — Telefon: 72-01

Sürgönyelm: Agrár Budapest
Vesz a legmagasabb napi áron tőheres- és fuzernamagot és egyéb gazdasági megvetőket
Mintázott ajánlatokat kér

„FREUD“

ingatlan-, üzlet-, lakás és árubizományi keresk. vállalat

Bejegyzett kereskedőknek

korlátlan hitelt

nyújtok árufedezetre. Ingóságok bizományi eladását vállalom, azokra

előleget nyújtok

Főbérleti lakását 24 órán belül eladom. Üzletet venni vagy eladni óhajtok keresék föl irodámat bizalommal

VII, Miksa-utca 13. Telefon: József 72-88

Ossi Oswald

„Niniche“

FRACK ÉS SMOKING

költözközés, eladás, NEUMANN ÉS FORGÁCS
szaküzlet, Dohány-utca 68

Taussig Hugó

súlyos szenvedés után életének 53-ik és boldog házasságának 21-ik évében f. évi február hó 1-én jobblétre szenderült. A megholdogultat e hó 3-án, kedden délután 3 óraker kisérjük utolsó útjára a farkasréti izraelita temetőben.

Taussig Sándor, Ritter Albertné született Taussig Bella, Vidor Fülöpné született Taussig Matild, özvegy Eiser Alfrédné született Taussig Mariska testvérei; dr. Marton János és neje született Goldmann Blanka, Ritter Albert, Vidor Fülöp, özvegy Taussig Zoltánné született Spitzer Olga sógorai és sógorónői.

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

hát mi van azzal a revüvel?

— Örülök, wonderfull, kolossal!
— Hát tudja mit, igaz van. Fénylő, pompától, csillogástól elszakított szemünk bizony kápráztak attól a forgó, zengő karneváltól, amit Haskell ur rendezett a színpadon. Anyira, hogy a vége felé már nem is láttuk jóformán azt a hihetetlen gazdagságot, luxust, jólétet, amit a színpadon fölhalmoztak a milliárdok. Dekorációk, trükkök, attrakciók, mind, mind egy darab északnyugati Európa, sőt — Amerika...

— Sőt: „Halló, Amerika!”

— Yes. El kell ismerni, a misztér derekas munkát végzett. Félőrlött bár, de élve megérte a nagy mű megszületését. Kis sippja a mellényzsebbe került, a girlök diktátora megpihenhet babérain. Ezekből a babérokól bőven jut a primadonnáknak, bonvivánsoknak, kómikusoknak, aranytestűk, lepkeszárnyu, liljomváltu, viráglábu lányoknak is, angoloknak és magyaroknak egyaránt. Billernek, aki úgy dolgozik, mint egy favágó, derekasan és becsületesen szép és igazi sikerrel. Péckynék, aki szép és illatos, mint egy csokor pármái ibolya, Halmaynak, akinél európai viszonylatban sincs jobb az ő genre-jében. Ujvárynak, aki a marktwaini humor magyar művésze, Mály Gerőnek, no és — last not least — a higgyétesű, exotikus Fejes Terésziának. És a girlöknök is, az aranyzóke Lalla Collinsnak a hugának, Paulinenak, Jonny Langlonnak, aki már magyarul is csicsereg, a színpad mögött pedig a kis Szabócsnak, a munkásoknak, mindenkinek.

— Szóval?

— Szóval, örülni kell, hogy magyar színpadon ilyesmít is lát az ember, nemcsak „Apolló-kabaret”. Egyébként a revüt a napokban fölfrissítik új magyar betétekkel, szöveggel és szereplőkkel...

— Szereplőkkel?

— Azokkal is. Gál Fánika átveszi a girlök vezényletét, miután ominózus afférja miatt nem sok reménye lehet arra, hogy a Vigben egyhamar szóhoz jusson. Pláne, hogy Orsolya Böske és Székely Lujza kibünő „nachwuchs”-oknak bizonyultak. A „Nju” premierje például már nélkülük zajlik le február 13-án.

— Igen hamar? Hiszen az „Ezüstlakodalom” még táblásan megy!

— Igen, de Jób repertoire-t akar a Vignek, mert az a tapasztalat, hogy a repertoire-színházak jobban mennek, mint az „anszvit”-ek. Bár a Lakatos-darab, a „Fej vagy irás” és Csontos sikere az „Altona”-ban cáfolják ezt a tapasztalatot. No de nincs szabály kivétel nélkül, Bendeguz — nemdehár?

— Igendebár.

— Nakhát! Készül egy kis miniatűr revü a Blaha Lujza-Színház ujdonságában, a „Szulamith” második fölvonásában is. A nagy keleti láncot ugyanis fiatal urilányokból álló girlbalett fogja lejtetni, de egyébként is kisebb-nagyobb attrakciókat készít elő a „Marica” óta hallgató Tihanyi Vilé.

— Apropos: „Marica”! Hogy tetszik Kiss Feri után Király?

— Nagyon is. Még egy ilyen szereplőváltorás készül az Uniónál, mégpedig az „Altona”-ban, amelyben Bajor Gizi helyett az Unió egyik drámai reménysege, a szöke Tassy Mária fog játszani legközelebb, valamelyik előadásban. Ott egyébként készülnek a „Csibé”-re, Csontos, Törzs, Bajor, Mészáros Giza és Forray Rózi játszó a főszerepeket és a tartalma gyűszűhéjában az, hogy egy szép és nagy cocottenak van egy 23 éves lánya, aki úgy öltözködik, mintha 13 éves volna. A mamának egy öreg lord udvarol, akitnek az unokácaese és örököse halálosan beleszeret a 23 éves, de 13 évesként öltözködő — Bajor Gizibe. Házasság, haragszó, ásó-kupa.

— Römök.

— Látszik, hogy maga nőtlen, életem. Na majd... Egyébként ugyanez a témája végcredményben a Belvárosi Színház ujdonságának is, a Fodor Laci darabjának, amelynek bizarr címe: „Önagyságot már láttam valahol...” Arról van benne szó, hogy egy magyar hölgy és egy magyar ur összetalálkoznak valahol Montecarlóban, az egyik kiadja magát skótnak, a másik délfranciának, piesti-pécsi: összebarátkoznak. A II. fölvonásban aztán Pesten újból találkoznak s itt mind a kettőről kiül, hogy magyar. A III. fölvonásban ásó-kupa.

— Römök, römök, römök, rö...

— Hó, hé, halt! Rohama van? A szereposztás nagyon érdekes: Pálmay Ilka, Makay Margit, Tóth Böske, Kertész, Tarnay, Rubinyi és Földi Sarolta játszóak a nagyobb-kisebb főszerepeket, rendező: Lakatos László.

— Ez már maga is félsikert jelent.

— Egy szót még a Sebestyénről, jön ez a „Juhászlegény” című daljáték, majd a remek francia operett, a főszerepben a kis Molnár Verával, aki szintén A Reggel fölfedezettje, két estendővel ezelőtt találtuk, ha még emlékszik reá — a Royal-Orfeumban egy Zerkovitz-operettben. S ime: miből lesz a cserebogár.

— Na és mi lett akkor Zerkovitzból?

— Egyelőre — mindenk dacára — diadalmas szerző. A Lombardóval, Leher librettistájával írott operettjének, a „Bambolla della pratheria”-nak január 25-én volt premierje — képzelje, Caíróban, amelyről a hasonló sláger Somogyi Nusi számára megszületett, még pedig, amint a párisi „Comœdia”-ban olvassom — igen szép sikerrel. S ha már az operettnél tartok, hadd soroljam föl Faragó Jenő operettjeit...

— ...jeit?

— Igen, jeit! Mindenekelőtt a „Szulamith” a Blahában, ez egy átdolgozás, közvetlenül utána ugyanott a „Clo-Clo” eredeti operett Komjáthyval, utána a Királyban „A császárné apródja”. Társzszó Butykai, primadonna Kosáry, szóval ami jó és drága.

— Na és a pletykák?

— Já. Az a mondain pesti házaspár, amely a pesti premiérek páholyközönségéhez tartozik, két nappal a revü premierje előtt odatelefont a színház pénztárhoz a rendes páholyért, amelyet évek óta minden premiére fönn szokott tartani számukra a színház. Ezáltal azonban a pénztáros kisasszony udvariasan bár, de félreérthetetlen határozottsággal kijelentette, hogy páholy — az nincs. Mi az, hogy nincs? — kérdezte meglepetve a házaspár. — Nincs, nincs és nincs — felelte rendületlenül a kisasszony. Szaladgálás fűhöz-fához, lőtás-futás interpelláció — mitsem használt, a mondain házaspár nem volt ott a premiéren — állítólag azért, mert egy vigszínházi premiéren rosszul viselték magukat...

* Rövid színházi hírek. A Színházgatók Szövetsége vasárnap délelben a Király-Színházban ülést tartott, amelyen egységesen állástfoglalt a színházak állandó tagjainak mozgófénykép-színházakban való vendégszereplése ellen. — A Magyar Színház a Jókai-centennáriumnak alkalmából „Az új földesúr”-at mutatja be. — A Royal-Orfeum műsorán szereplő Grock-nak, aki a világ egyik legnagyobb artistája, esténként 17½ millió korona gázsija van. — Szomorú Dezső pénteken végleg döntött új darabja soráról, amennyiben a darabot a Vigszínháznak engedte át. A „Bodnár Lujza”-t február végén vagy március elején mutatja be a Vigszínház.

* A romantika lók virágát, a magyar falu piros muskátliját tünteti színpompás eszékora a „Juhászlegény, szegény juhászlegény” szerzői, Török Rezső és Magyar László, akiknek nagy érdeklődéssel várt új darabját február 6-án, pénteken mutatja be a Városi Színház. A kedves és derűs énekes játék sikerét a rendkívül érdekes librettón s a friss, tüzös magyar muzsikán kívül garantálja a színház pazar bőkezűsége, amely a csillogó színpadi kiállításban s a fényes szereposztásban egyaránt megnyilvánul. Vigh Mancsi, Dajbukát Ilona, Székely, Csélelyi, Horti, Szirmay kitűnő együttese az üdönsg minden friss érdekességét, magyar zamatát és jézsi vidámságát érvényre juttatja.

* A „Halló, Amerika!” tölti be a Fővárosi Operettszínház műsorát. Minden este és vasárnap délután is a nagyszerű revüt adják, a premier nagyvagyó szereposztásában.

* Egész héten Király Ernő énekl a „Marica grófnő” férfiszerepét a Király-Színházban, ahol Kálmán Imre diadalmas operettje minden este táblás házak előtt arat premiérsikert. Vasárnap délután Zerkovitz Béla páratlanul népszerű „Árvácska”-ja megy.

* A Városi Színházban ma este a „Zsidónő”. Halóv operája kerül színre. Főszereplők: Vágó Boriska, Ocskay, Somló.

* „Altona”-hét lesz a Magyar Színház e hete is. Fazekas Imre új darabja egyedülálló siker. Eddig valamennyi előadásban táblás házak közönsége frontikusan tapsolta a mű páratlan drámai érdekességét és a lírűsödő várt előadást, amelynek élén P. Márkus Emilia, Bajor Gizi és Csontos Gyula excellál. Szerda, csütörtök, péntek és vasárnap kerül színpadra az „Altona”. Kedden és szombaton a szezon legvidámabb magyar bohózatát, „A vörös ember” van műsoron.

* Ballag már a vén diák a Városi Színházba, hogy megnézze „Az igloi diákok”-at. Farkas Imre mulatós és poétikus dalosjátékát, amelynek minden eddigi előadásán szűfői nézőtér tapsolta Palló Imre, Székely József és Kőszegi Teréz nagyszerű játéka és szíveszűlő nőit. Az „Iglói diákok” legközelebb csütörtökön este kerül színpadra a Városi Színházban.

* Venczell Béla — 25 éves jubileumáról. Szerdán lesz 25 éve, hogy az Operaház színpadán Venczell Béla először föllépett. Fölkerestük ez alkalommal Hold-utcai kedves otthonában a művészt, aki A Reggel munkatársának a következőket mondotta: „Bizony, hamar elröp-pent fölöttem ez a negyedszázad. Ugy rémlik előttem, mintha csak tegnap szokott volna el hazuról az a művészetért lelkesedő, sokat nyomorgó deák, aki voltam s akit Káldy igazgató védőszárnya alá vetl. Pályafutásomat kettészelte a világháboru. Szerepléseimnek hőskora az 1905—1912. évek közé esik. Midőn ugyanis nagyevű és engem jóindulatu oktatásban részesítő kollégám, Ney, Takács, Szendrői sorra kidőltek mellőlem, jóformán egyedül kellett ellátnom szerepkörömet. Soha a 25 év alatt le nem mondtam, fizetés miatt nem apprehendáltam. Gyakran hívtak külföldi színházak, ime, itt fekszik előttem most is a charlottenburgi operaház sürgönye, de én nem megyek, mert magyar művészeknek itthon a helyük, itthon szenvedjenek és bízzanak Magyarországon sorsának jobbrafordulásában, öntsenek napsugaras reményt a közönségnek a lelkébe azért a sok szeretetteljes, őszinte megnyilatkozásért, amellyel évtizedek óta elhalmozta őket. Meg kell még emlékezmem jótékony örangyalomról, a feleségemről: Klebinder Annáról. Neki köszönhetem, hogy ma is erőm teljében vagyok és bátran tekintek a jövő elé.

* Énekpedagógiai előadás. Az énektanítás nevezetes reformjáról számolt be Kalmár Béla, a Nemzeti Zenedében tartott vasárnapi előadásában, amelyet Kern Aurél főigazgató bevezető szavai után a szaktanárok, gégeorvosok és a kultuszminisztérium kiküldöttjének jelenlétében tartott meg. Kalmár a légzési technikára helyezi a fősúlyt, a légzőszervet az orgona fújtatójához hasonlítja. A lélekzétvételeinek a rezekszimból kell kiindulnia, egyszerre fölshívódn a fűdőbe és a hasi izmoknak kell a hang tartamát szabályozni. Ezáltal a nemesebb szervek: gége, hangszálak kímélve vannak a megerőltetéstől, a hang egyenletessége ellenben biztosítva van. Kalmár ezután növendékeivel gyakorlatilag is igazolta az általa alkalmazott módszer előnyeit.

* „Szulamith” a Blaha Lujza-Színházban. Pénteken, február 6-án, játsza először a Blaha Lujza-Színház Goldfaden világhíru keleti daljátékát, a „Szulamith”-ot. Paratlan érdeklődés előzi meg a Blaha Lujza-Színház premierjét, a „Szulamith” jegyreit előre is olyan tempóban vásárolják, ami csak a kivételes sikerek előhírnöke szokott lenni. A szerzem keleti dalai és táncai, „Szulamith” forró legendája, a Blaha Lujza-Színház gazdag díszletei és festői körhöz jutmezej szolgálják a páratlanul szép és líraian meleg bibliai történet keretén. Palay Matild és Déry Jenő operaházi tagok, Harmath Hilda, Nádor Jenő, Boross Géza, Tihanyi Béla, Rott Ferenc az előadás díszel. A táncok koreográfiáját R. Szentpál Olga szerezte és tanította be, előadják R. Szentpál Olga és Mirkovszky Mária.

* A „Krizantém” legközelebbi előadása szerdán esik le a Városi Színházban. Alpar Gitta, az Operaház művésznője, Vigh Mancsi, Székely, Galetta, D'Arrigo, Szirmay nagyszerű együttesével.

VI. Révay-u. 18 KIS KOMÉDIA Telefon: 14-22

AZ ÚJ FEBRUÁRI MŰSOR. ROTI, STEINHARDT, WINDHOFF, TÜRK stb. fölléptéve. Kezdeté 8 órakor

* A Vigszínház e hetét is a legújabb szenzációs siker, az „Ezüstlakodalom” dominálja. Kedden és pénteken kivéte, amikor Vajda Ernő világhíru vígjátékát, a „Déli-báb”-ot adják, minden este Géraldy remekműve, az „Ezüstlakodalom” szerepel a műsoron. Vasárnap délután a „Déli-báb”-ot játsszák, mérsékelt helyárúakkal.

* A „Postás Katika” 50-ik előadása hétfőn este volt a Blaha Lujza-Színházban, amely a „Szulamith” premierjéig minden este Zerkovitz-Harmath diadalmas operettjéi játsz.

* „Fej vagy irás.” Az újabb magyar vígjátékirodalom egyik legkülönösebb megnyilatkozása Lakatos László diadalmas komédiája, amely virtuóz technikával oldja meg azt a művészen nehéz földadatot, hogy ugyiszólván minden szereplő dupla alakítást nyújt. Ez, valamint Tittos Ilona, Törzs Jenő, Mészáros Giza, Kertész Dezső, Rubinyi, Gárdonyi fényes együttese magyarázza a Belvárosi Színház táblás házáit a „Fej vagy irás” előadásán. A „Fej vagy irás” legközelebb szerdán, pénteken és vasárnap kerül színre, míg a hét többi estéit a szezon legvidámabb francia bohózatát, a „Ki babája vagyok én” foglalja le.

Renaissance Színház

Pénteken, február 6-án

először

Az idegen

1fj. Gual Mózes 4 fölvonásos színműve

FŐSZEREPLŐK:

Soutay Arthur, Holló Klára, Táray Ferenc, Réth Marianne, Harsányi Rezső, Maklári Zoltán, Baló Elemér, Vértes Lajos

5

Február 14-én, szombaton

először

Menyasszonyi fátyol

André Birabeau 3 fölvonásos vígjátéka Karinthy fordításában

Grock

— Irta: Egyed Zoltán —

Szombaton éjszaka találkoztam Tarján Vil-mossal, a Royal-Orfeum igazgatójával. Kivette az óráját a zsebéből, megnézte, visszatette a zsebébe, aztán minden bevezetés nélkül csak eny-nyit mondott:

— Már Komáromban van.
— Kicsoda? — kérdeztem csodálkozva.
— Grock! — felelte szinte sértődve. — Grock!!
— mondta megegyeszer föleszálló szemekkel, olyan hangon, mint aki csodálkozik azon, hogy másra is lehet gondolni, másról is lehet beszélni, mint Grockról, Grockról, Grockról, — az ő Grockjáról.

Másnap délelőtt a körutakon egy sápadt bo-hóc plakátját láttam a hirdetőoszlopokon. „Grock, a zenebohócok királya” — hirdették, kiabáltak, üvöltöttek az oszlopok. Elhatároztam, hogy este benézek az orfeumba és megnézem magamnak azt a Grockot. Délben találkoztam Mr. Haskelllel, a nagy revü rendezőjével.

— Mr. Haskell — szólítottam meg — ismeri maga azt a Grockot? — Es rámutattam az egyik hirdetőoszlopon a plakátra. Haskell odapillantott, a fejét féloldalt hátrafelé billentette, a száját széthúzta a föléig, úgy mondta:

— Grock is the greatest artist of the world! Wonderful!

Nahát most már aztán igazán...
Este ott ültem a nézőtérben.

*

A függöny szétmegy, egy Harold Lloydnak öltözött fiatalember lebben ki a színpadra, táncol. Ez a Grock? kérdezi mögöttem egy hölgy.

Nem, feleli egy ur, ez a partnere, várjon csak. A táncnak vége van. Jobbról becsoszog egy ijedtarcu ember, hihetetlenül bő, kockás clown-nadrágban, szakettben, a fején cylinder, kezében hatalmas utazóbőrönd. Taps fogadja. Az emberek megéreztek: ez már Grock. Megáll, ránéz a publikumra. A szemei olyanok, mint egy kisgyereké, csodálkozóak, nagyok, naivak. Mintha azt mondaná nekik: ne bántsatok engem, gyerekek, én egy jó fiu vagyok, esküszöm, bizonyíthatóan és szervusztok és ne haragudjatok, csak még most az egyszer bocsássatok meg, soha többet. Aztán kinyitja az utazóköszorát, kivész belőle egy tenyérnyi csöpp kis hegedűt. Más nincs is a kofferóriásban. A partnere oda-áll és beszélni kezd hozzá, Angolul. Grock hallgatja, hallgatja egy darabig, aztán megállítja:

— Was für eine Sprache sprechen Sie, bitte?

— Englisch — feleli indignálódva a Harold Lloyd.

— Waarum, — mondja erre Grock. — Waarum — mondja — a felső teste előrehajlik, mintha azt mondaná: nézze kérem, mint flancool magam, mit beszél maga itt angolul, hát azt hiszi maga, hogy valakinek imponál maga azzal, hogy maga angolul beszél, nézze, hagyjuk ezt, ne izéljünk, beszéljünk mi csak szépen magyarul, azt hiszi, hogy több lesz azzal, ha angolul beszél, ugyan kérem, no, de ugyan kérem, nézze, ne izéljen, de igazán...

Mindaz szóról-szóra benne van ebben az egyetlen szóban, hogy: waarum. Fonográffal talán vissza lehetne adni azt az utánozhatatlan hangsúlyt, amellyel Grock ezt az egy szót kiejti, magyarázattal alig. „Waarum?” Mert Grock a világ egyik legnagyobb színésze.

*

Ez jelenti hihetetlen sikerét is. Mert nem is az a fontos, hogy minden elképzelhető hang-

szerep tökéletesen játszik, hanem az, hogy a fantasztikum határáig érő arcjátékával, hihetetlenül szuggesztív hangjával, leírhatatlanul kedves clown-mozdulataival az első perctől az utolsóig valóságilag uralkodik a közönségen. A partnere ráüt a fejére a nyirettyűvel. Odafor-dul és azt mondja neki:

— Kérem, ne üssön a fejemre. Az isten áldja meg, hisz ez fáj.

Ez a mondat például nem hat se leírva, se elmondva. Grock elmondja és a nézőtér dübörög a kacagástól. En nem tudom, de azt hiszem, ha akarná, ugyanígy meg is tudná rikatni percek alatt a publikumot. Édes, komoly, nagy gyermekszemeit rámereszti a publikumra — halotti csönd —, aztán hirtelen firtorba vág, kunyorit és a publikumnak csurognak a könnyei a kacagástól. Lenéz rájuk és megkérdi:

— Waarum...

De itt már női sikolyok is vegyülnek a hahotába.

*

Még egyet. Az a nevetés, amit ez szenzációs ember, ez a csodálatos művész az emberekből kicsal, mint egy varázsló, sokkal több annál a szív- és lélelnélküli nevetésnél, amelyet akár-melyik közepes artista ki tud húzni a publi-kumból. A Grock nevetetése nem fáraszt, — üdít. Az ember szíve, egész benseje szinte meg-fürdik abban az édes elandalodásban, amellyel átadja magát az ő egyszerű, drága, leírhatatlan — derűjének. Szerettem volna megölelni Grockot, odakiáltani neki a nézőtérrel: Te Grock, te, hallgass csak ide, én szeretlek ám léged, azonkívül, hogy nevetek itt rajtad, olyan kedves vagy, meg kellett szeresselek itt ezalatt az egy óra alatt. Ezt akartam neki mondani. De féltem, hogy te talál szólni nekem:

— Waarum...

FENYVES DEZSŐ RT

Divatflanell
Selyembatiszt
Ingzefir
Fehér függönykelme
Delén és Rrefon

egységára méterenként

16.500
K

Gyapjuszövetosztály:

Kitünő használati öltönykelmek	85.000
Tiszta gyapju öltönykelmek ..	109.150
Eredeti angol öltönykelmek ..	157.250
Raglankelmék, tiszta gyapju .	160.000
Gabardin női ruhakelmék....	48.000
Gyapjukazán, minden színben	74.000
Kombinált öltönykellékesomag	185.000

(tartalmaz egy öltönyhöz szükséges béléanyagokat)

Konfekcióosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Kitünő női télikabát	593.000
Gyönyörű velour női kabát ..	900.000
Divatesikós aljak	89.700

Selyemosztály:

Csikos selyem, ujdonság, ball szinek-ben, 80 cm széles	59.200
Tiszta selyem, 85 cm széles, minden színárnyalatban ..	74.000
Liberty-selyem ruhára, minden színben ..	86.950
Crepe de Chine, nehéz minőségű... ..	133.200
Selyem-marocain, legdivatosabb minőségű	133.200

Estélyi ruháselymekben órlási változték

Vászonosztály:

Fenyves mosott vászon és siffon	17.000
Bőrerős angin	21.000
Kitünő alsónadrággöpper	29.600
Batisztsiffon, 83 cm széles	24.980
Batisztsiffon, 120 cm széles	38.850
Lepedővászon, 150 cm széles	45.350
Paplanlepedővászon, 180 cm széles	53.650
Vászontörülköző	19.450
Flanell portörölő	16.650
Pohártörölő	17.580
Étkezőkészlet, prima damaszt, 6 személyes	247.900

Férfifehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Színes nappali ing, két külön gallérral	74.000
Flanell sport férfing két gallérral	85.000
Pikémellű ing, fehér	107.300
Kitünő hosszú hálóing	103.600
Hosszu alsónadrág, köpperből	68.450
Rövid alsónadrág, kitünő minőség .	43.480
Pyjama öltönyök, nagy választékban	214.600

Női fehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női batisztzsebkendő azsurral	8.000
Női nappali ing, azsurral ...	36.000
Női nadrág, azsurral	36.000
Női hálóing, azsurral	86.000
Ing és nadrág batisztkészlet, himezve	110.200
Batiszt szoknyakombiné, közeli, azsurral	98.980
Vászon párnahuzat	71.830
Vászon paplanhuzat	196.100
Színes paplan, jó minőségű .	316.000

Kötöttáruosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női harisnyák, minden színben	9.250
Kitünő női harisnyák dupla talp-és sarokkal minden színben ..	23.000
Fátyol női harisnyák, minden színben ..	37.000
Férfizoknik, tartós minőség ..	7.600
Férfizokni, flór kitünő minőség ...	23.000
Férfi svéd keztyű	25.900
Női svéd keztyű, selyem, kivarrással	26.800
Női gyapjumellény, minden színben	160.000
Női kötöttkabát, tiszta gyapju	242.000

2, 2½, 3 és 4 méteres

maradékok

teljesítmény nélkül a minőségre, rendkívül jutányos áron

Mintákat

kivánságra készséggel küldünk

MOZI

Ifjabb Intim a moziban

Maga ne tudná, Intim Iván

hoggy mi van hát végre a Corvin-Színház... Minden nehézséget sikerült áthidalni... Míg mindig sokat beszélnek a „Pál-utcai fiúk” hősről...

A mozis műsora! Rin-Tin-Tin-dz dühöng az egész vonalon... Nem hiába, még a filmszínésznél is nagy dolog, ha nemcsak szép fő, hanem jó színész is... A Mozgóképfilm és a Fesz-filmgyár majdnem összeveszett...

Puccini, Pirandello és Lilian Gish egy római festő vásznán

Egy fiatal olasz festő megfestette a legnagyobb amerikai filmszínésznő portréját

Róma, január végén. (A Reggel tudósítójától.) A Piazza Farnese-nek kis mellékutcájában, a Farnese-palota közelében, csunya, öreg kis házban lakik Luigi Bernini, a fiatal olasz festőgárda egyik nagyon tehetséges, érdekes egyénisége... A kiállítás a fiatal festő portréi közül legemlékezőbb hangon Pirandello és Lilian Gish, a nagyszerű szindarabíró és a világhírű filmprimadonna portréjáról emlékezik meg...

töltöttem. Megkértem, engedje meg, hogy lefesthessem. Nevetve tiltakozott: neki nincs türelme ahhoz, hogy órákig a vászon előtt üljön. Rendező barátom engedelmével kijártam a főlvételekre, néztem, hogyan készül a „The White Sister” (A fehér apáca) című film... Henry Kingnek, a nagyszerű rendezőnek köszönhetem, hogy egy szép napon mégis csak ott ült vásznom előtt Lilian Gish és én remegve, boldogan vettem vászonra a „kis fehér apáca” angyali vonásait...

keletes színészi munkában, de azét az emberét, aki csak addig számít, amíg a testén a hatalom szimbóluma az — egyenruha.

Az új Emil Jannings Genius-filmjét a Royal-Apollo mutatja be legközelebbi műsorán a „Nagyherceg pénzügyei” című film kíséretében. Ennek főszerepét Harry Liedtke játssza és mindkét filmet Murnau rendezte, akinek legszebb rendezői sikere, hogy e két film után Amerika legnagyobb filmgárdához szerződötték rendezőnek.

A legszebb amerikai filmszínészpar új filmje

Alice Terry a legnagyobb és legújabb filmszínésznője a mai kornak. A mosoly pedig mindig veszedelmes fegyver a férfialakkal szemben; veszedelmesebb a könnyel is. Mert amíg a könyv a gyöngység jele, a gyöngység pedig inkább részvétet provokál, mint szeretetet... Ramon Novarro pedig viszont az a férfiszínész, akit máris az újkor Pszylanderjeként tisztelnek Béctől nyugatabbra. Két tökéletes szépségű és művészete eszközeivel tökéletesen bánni tud emberpár pedig — akkor is attrakció lenne, ha nem egy olyan filmben mutatkoznának együtt, amilyen például „Az arab” című Orion-film, amelynek meséjében, keretében a titokzatos és buja keleti éjszakák kelnek életre...

Pola Negri első szerelmének története

A filmsztár is csak ember, bárhol övezi is a tisztelet, becsülés, hódolat és elismerés, vagyon és jómód és minden, ebből sarjadó előny. Annóra ember, mint bárki közülünk. De akik csak a ragyogásban ismerték meg, nehezen hiszik el, hogy például Pola Negri, a fekete szépség úgy indult el mai ragyogó élete felé, mint egyszerű és szomorú sorsu cigányleány... Pedig az volt, magyar cigányleány és ezernyi küzdés, szomorúság, bánat, könyv előzte meg mai, népmilliók által irigvelt és vágyott helyzetét... Pola Negri regényes szerelmi történetét, amelynek izgalmas részleteit a meséval szőtt filmre dolgozták föl és „Páris arnya” címen jövő héten kerül bemutatásra a Royal Apollo és Urania színházban. A bemutatást megelőző érdeklődés nagyon természetesen és jogos, hiszen Pola Negri, mint művésznő, az egész világ kedvence, akinek egy-egy alakítása is szenzáció erejével hat, nemhogy egyetlen szerelmi regénye.

Érdekes félelmi mérleg — művészi eseményekről

... Az iskolában most osztották ki a félelmi bizonyítványokat, amelyek arról értesítik a szülőket, hogy életük ifjú háttársa milyen elemeket tartalmazott egy elmúlt iskolai félév alatt, ama áldozatokkal szemben, amelyekkel a nobilok taníttatása jár! Szép, indokolt és megszívlelendő szokás ez. Ha a főnökök is ilyen időközökben vennék revízió alá a maguk fénykedését, azok eredményeivel egyetemben, lényegesen megváltoznék a főnökök erkölcsi és gazdasági helyzete, nagyon sok esetben. De: túl vagyunk egy iskolai félév alatt és ezzel együtt a színházak és mozik egy félévén is. Talán sem olvasó, sem pedig az érdeklődők nem fogják félremagyarázni, nagyképszerűségnek tulajdonítani, ha a friss események hatása alatt — mérleget húzunk itt, e helyen a mozi-vállalatok félelmi működése fölött. Emlékezzünk meg a Star-filmgyár félelmi működéséről. Ráviden és nagyképszerűség nélkül, inkább szentimentalizmusdiktálta kölélességszerűséből: Ha erről írunk, elsősorban azt kell megállapítanunk, hogy ragyogó eredményekre nézhet vissza. A nagy startnál rögtön előrerugtatott a „Száguldó kerék” bemutatásával. És az így szerzett előnyt nem használta föl piacra, mert kevéssel utána új szenzációval jött — a nagy Mosjoukin-film bemutatásával. Ha a „Száguldó kerék” lenyűgözte — pedig lenyűgözte! — a közönséget, a „Szép asszony, élet!... halál!” című Mosjoukin-film — elbűvölte a nagy tanítómestert, az Elettnek katonáit, akiket így, színházak, mozik tájékán: közönségnek hívnak. Ezt az új előrerugtatást — ami nem volt indokolatlan, sok és súlyos induló között — a Rin-Tin-Tin bemutatója követte. Meg kell állapítanunk itt rögtön, hogy nem volt még egy olyan sztárja, olyan kedvence a mozi-közönségnek az idei szezonban, mint a „Rin-Tin-Tin”, az emberlelkű kutya. Most pedig... (véget sem ért még a „Rin-Tin-Tin-szenzáció”) új filmet hoz a Star-filmgyár Griffith mesterművét, a „Mississippi rabjai”-t.

„A Mississippi rabjai” az amerikai élet grandiózus filmrevüje. Monumentális mese, ragyogó színészi fől-adatok, utólrhetetlen rendezés: ez „A Mississippi rabjai”. Ha leírjuk a jelzőt, hogy „világláger” — alig-alig jelezük a film valódi értékét. Csoda ez, mint a „Rin-Tin-Tin”, amely már akkor győzött, amikor első plakátjai megjelentek a pesti utcákon. „A Mississippi rabjai”-t e héten mutatja be az Urania.

Anatole France, Gerhardt Hauptmann és az utolsó ember

Biró Lajosnak, a kitűnő magyar írónak van egy érdekesítő kis regénye, amelyben dörmesztően élénk színekkel, az emberiség életének utolsó óráit rajzolja meg. A nagy magyar író rajza oly eleven, megkapó és felejtethetetlen impressziókat kelt életre az olvasóban, aminek alig-alig találhatjuk párját. Az utolsó mondatig nem lehet letenni a könyvet, nem lehet abbahagyni az olvasást; és ha már a végére ért az ember, lehull a karja, összeomlik a teste-lelke, — beléledermé öröm és vágy. Katastrofális hatása könyv ez, mert ráébreszt az embert arra a gondolatra, amitől lázas feszültséggel igyekszik menekülni a mai napok mulandó örömei és bánatai között, — hogy minden hiába van. Anatole France viszont egy megdöbbentő mondatot ír a fönt való témáról. „... és a kihűlt föld tovább forog majd a boldog görög kor boldog emlékeivel és a jégmezők fölött nem mozdul senki, semmi...” Emil Jannings, aki nem alkotó, de interpretáló művész, — nem rajzol ilyen kétségbeesítő képet. „Az utolsó ember”-ről. Ő a mese keretében a moziadatok, az arc, a színészi visszaadóképesség erejével hat a kolosszális film megkapó meséjének keretében. És Emil Janningsnak erről a szerepéről, illetve ebben a szerepben mutatott kvalitásairól azt mondja a világirodalom egy ma élő büszkesége, Gerhardt Hauptmann: — Emil Jannings ebben a szerepben megrázó, megkapó és utólrhetetlen. Nem emlékszem olyan darabra, amely hasonló művészi impressziókat keltett volna életre bennem! ... Az igaz, hogy Emil Jannings nem az utolsó ember életét rajzolja meg ebben a tö-

A vörös kakas és az ember küzdelme

A csöndes, magyar falvakban megkondul a harang féldala. Ijesztő egyhangúsággal, mint a kétségbeesés sikolya zongorát a béke falun a harangzó: — Tűz! Tűz! Tűz! ... van! Tűz! Tűz! Tűz! ... van! A megriadt és otthonát, vagyonát egyként feltű ember rohanva áll meg a kapujában. Szeme ellenőzőjévé formált keze mögött kómel a csöndes falu háztetői fölött és aztán vödörrel kezében megindul rohanva a „vörös kakas” veszedelmének színhelyére. Nagyvárosokban persze másként van ez is. De a veszedelem — veszedelem, a rémületet okozó rém: rém marad, bármilyen modern eszközökkel veszik föl vele szemben a küzdelmet. Az ember, aki meghódította a háborgó óceánokat, a végtelen levegőt és az összes, még hódítás után is ismeretlen elemeket, uralkodik a tűz fölött is, de ez az uralkodása nem mentesíteti a tiszteletből fakadó féltelen alól, amit a teremtő erejű ember mindörökké érez és érezni fog iránta, aki tűz és víz és elektromosság. Amerika nagy filmje: a „Vörös kakas”, amelyet a Mozgóképfilm e héten mutat be, az ember nagyszerű, főszege küzdelmét mutatja be a veszélyes elemmel. Romantikus és izgalmas mese adja a keretet ohhez a héroszi küzdelemhez. Az ember győz a lángtengeren az igazság és hitből fakadó értelem erejével. A film utolsó három fölvonása színes kép és ragyogóan jutattja érvényre a vörös kakással való emberi küzdelem veszélyeit. Anna Q. Nilsson, a csodálatos szépségű mozi-színésznő játssza a nagyhatalú film főszerepét. A Művészfilm tulajdonát képező új filmattrakció bemutatása iránt máris osztatlan, nagy érdeklődés nyilvánul meg.

VASÁRNAPI SPORT

Jól sikerült az első női törvívóverseny

Nívós küzdelmek voltak a junior kardvívó viadalon — Az ötös zsüri hibátlanul működött a döntőben

(A Reggel tudósítójától.) Az idei vívóversenyek sorozatát a Magyar Vívó Szövetség által rendezett két párhuzamosan folyó vívóverseny indította meg, amelyet a két ünnepnapon bonyolítottak le a BBTE Attila-utcai tornacsarnokában. A kettős versenynapnak különös érdekességet nyújtott az, hogy

először tettek próbát az ötös zsürivel és hogy először mérköztek a nyilvánosság előtt női törvívóink,

ez utóbbi miatt a tornacsarnok teljesen megtelt nézőközönséggel. Ami az ötös zsüri alkalmazását illeti, végleges ítéletet mondani az első kísérlet után korai és elietett dolog volna. Ugy látszik azonban, hogy az ötös zsüri ítéltetésére való áttérés haszonnal fog járni.

Előnye az, hogy a közönség előtt hangosan beszélnek és indokolják a tus hovatartozását. Így a nézők nem kell unalmas várakozással töltenie az időt, amit a zsüri tanácskozásai felfoglalnak. A zsüri tagjai pedig alaposabban készülnek a bíráskodásra és lassanként jól megtanulják a versenyszabályokat és azoknak gyors és igazságos alkalmazását. Itt-ott dőcögösen és bizonytalanul

folyt az öttagú zsüri bíráskodása, különösen az előmérkőzéseknél, de ahol a versenyszabályokban írtas zsüri-elnök működött, valószínűleg érdekes és szórakoztató volt a zsüri funkcióját figyelemmel kísérni.

A női törvívóverseny elbírálásánál a komoly és szak-szerű sportkritikát meg kellőzni kell és csak az első kísérletet kell látni a hölgyek föllépésében, akik díszes-reces elhatározással porondra mertek lépni, hogy tudásukat bemutassák.

A hölgy résztvevők közül mégis kiemelkedett egy technikára, mint temperamentumra a győztes Engel Kiszasszony, aki határozott kvalitást áruolt el.

A női törvívóverseny részletes eredménye:

- 1. Engel Edith (Fodor-iskola), 2. Durand Zsuzsi, 3. Horti Ilus, 4. Wollemann Istvánné, 5. Keszthelyi Nelli, 6. Jozefik Maria.

A juniorverseny színvonala kielégítő volt, különösen a döntőben láttunk szép akciókat, ámber a legtöbb vívón észrevehető volt a kétnapos verseny fáradtsága.

A junior kardverseny részletes eredménye:

- 1. Erdélyi Jenő (Tisza István Vívó Club, Santelli-iskola) 6 győzelem, 2. Eckl (MAC) 5 gy, 3. Deér (MAC) 4 gy, 4. Dány (Rákos-iskola) 4 gy, 5. Palugyay (WVC) 3 gy, 6. Pényes (BBTE) 2 gy, 7. Halász (NVCS) 2 gy, 8. Pásztiélyi (Santelli-iskola) 2 gy.

A versenyt gondosan készítette elő Parragh Béla és az ő érdeme, hogy a küzdelmek minden főnakkadás nélkül folytak le.

Megkezdődött a futballszezon

Nikolsburger újból az FTC-ben játszik

(A Reggel tudósítójától.) Bár a bajnoki mérkőzések csak február 15-én kezdődnek meg, a nyughatatlan véri futbalisták a két ünnepnapon már a porondra léptek és tréningmérkőzésekben próbálták ki erejüket. Miután azonban egy csapat sem volt teljes, így az elért eredményekből messzemenő következtetéseket nem lehet levonni. Szenczácó azonban így is akadt.

Nikolsburger visszatért régi klubjába és a szezon első gólját is lőtte.

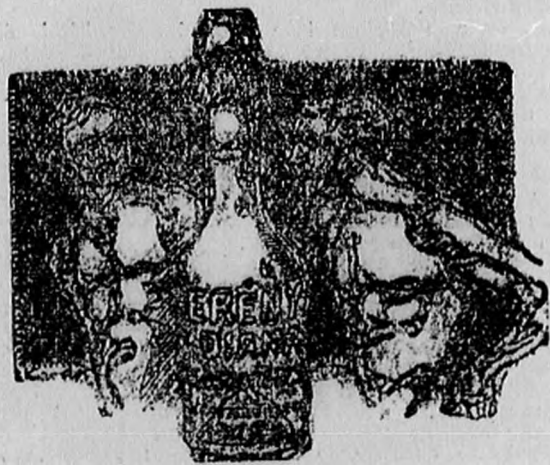
Vele a zöld-fehérek rendkívül megerősödtek és így az MTK elleni harcuk újabb érdekfeszítő és izgató lesz.

A tréningmérkőzések eredményei:

FTC I.—FTC II. 4:0 (1:0). Góllövők: Nikolsburger, Pakaty, Stecovits, Földes. — UTE—Vasklub 7:0 (5:0). — Törökvs—JSC 6:0 (2:0). — III. ker. TVE—KAOE 2:1 (0:1). — BRSC—VAC 3:2 (2:1). Meglepetés! — BEAC—FC 2:2! — BTC—Postás 1:1 (0:0). — UTE—Egyetértés 6:0 (2:0). — Föv. TK—BAK 6:1.

Bécsi futball. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Wiener SC—Moravska Slavia 5:0. — WAC—Admira 6:1. — Vienna—Simmering 6:1. — Amateure—Wacker 3:1. — Slovan—Rudolfshügel 2:2. — WAF—International 4:2.

Cseh hokkijátékosok győztek Bécsben. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Prági Sparta hokki játékosai Bécs kombinált csapatát 3:1 arányban legyőzték.

Erő és egészség

honol ott, ahol a

Diana-sósborszesz

használata állandó

Ez a csodálatos házi-szer az egész világon közismert és elterjedt, mint kitűnő hatású fájdalomcsillapító, be-dörzsölő szer, száj- és toroköblítő. Kockacukorra csep-pentve belső használatra is alkalmas

- Kis üveg ára . . . 16.500 K
- Közép üveg ára . . . 48.000 K
- Nagy üveg ára . . . 96.000 K

Mindenütt kapható

EZÜSTÁRUK!

Alkalmi ajándékok, dísz tárgyak és evőeszközök dus választékban, gyári árban

Schleifer ezüstárugyár Budapest VII., Kacinczy-utca 14

„PYRAMIS”

MAGYAR FOLDEBIRTOKOSOK ÉS FOLDBERLŐK KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA

BUDAPEST, VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRUT 26/D. SZ.

Gabona-, vetőmag-, műtrágya-, gyapju-, műszaki-, mezőgazdasági gép- és bankosztály

Bekertett telek felülépitménnyel

a Nyugati közelében azonnal bérbevehető. Komoly érdeklődőknek 157-71 szám nyújt fölvilágosítást

Bécsi hölgytornászok pompás szereplése a VAC díszturnáján

(A Reggel tudósítójától.) A Nemzeti Tornacsarnok régi falai már rég láttak olyan díszes és lelkes közönséget, mint vasárnap este, amikor a VAC rendezte díszturnáját. A megjelentek sorában ott láttuk Molnár Dező alábor-nagyot, Demény Károly államtitkárt, Henney Vilmost és Hevesi Simon főrabbit.

A nagyszerű tornászgárda, a bajnok Szalai József és Dückstein Zoltán vezérletével szenzációs dolgokat produkált. Akrobatákat megszégyenítő ügyességgel dolgoztak a különböző szereken. Az est pénypontja azonban a bécsi „Makkabi IX” hölgytornászainak a szereplése volt.

Edmund Popper vezetésével olyan bravuros mutatványokkal ejtették bámulatba a közönséget, hogy vége-hossza nem volt az őszinte és lelkes ünnep-lésnek.

A bécsi tornász hölgyek tisztelőre a Sziget-Clubban jól sikerült bankett volt.

Varga Béla dr. tanítványai vezérkedtek a MAC birkózó viadalán. (A Reggel tudósítójától.) A Magyar Athletikai Club a Munkácsy-utcai gimnázium tornatermében nagy érdeklődés mellett rendezte meg kétnapos birkózó-viada-lát, amelyen a bajnokok nem indultak. A nagy mezőny-ből Varga Béla dr. világbajnokunk tanítványai emelked-tek ki, akik öt súlycsoport közül háromban diadalmas-kodtak.

Részletes eredmények:

- Légsúlyban: 1. Mihálovits Ferenc (Vasas), 2. Ganz (MTE), 3. Tarkó (MTE). — Pehelysúlyban: 1. Ambrus Pál (MAC), 2. Matauch (Törökvs), 3. Dakó dr. (MAC). — Könnyűsúlyban: 1. Neuburger Ferenc (Törökvs), 2. Zombory (MTK), 3. Fleischmann (Vasas). — Középsúlyban: 1. Jánosy Zoltán (MAC), 2. Pösch (MTK), 3. Orgoványi (MTE). — Nagyközépsúlyban: 1. Papp László (MAC), 2. Nagy (MAC), 3. Imre (MTE).

Símán folyt le a MUSz közgyűlése. Nagy választási har-cokat hirdettek a „benfentesek” a MUSz tisztújító köz-gyűlésére, amely vasárnap délelőtt a Róser-féle keres-kedelmi iskolában teljes nyugalomban folyt le. A hiva-talos lista gróvózt és eszerint elnök: Róser A. Edvin, társelnökök: Czobor Gyula, Dormándy Géza és Kéler Tibor dr., ügyvezető elnök: Donáth Leó dr., alelnökök: Bárány Géza, Bély Lajos, főtitkár: Zsoldos László, pénztáros: Kelemen Jenő. Választottak még ezenkívül 16 tagu választmányt.

A III. ker. TVE tornaversenye és bajnoki lakomája. A budai vívók vasárnap délután a Zsigmond-utcai pol-gári leányiskolában nívós házi tornaversenyt rendeztek. Utána az Esplanade-szállóban vízpoló bajnokcsapatuk tisztelőre 150 terítékes ünnepi lakoma volt. Kamjádi Béla üdvözölte elsőnek a kiváló vízpolójátékosokat, akiknek az angolok leverésében nagy részük volt a pá-risi olimpszon. A MUSz nevében Róser A. Edvin és dr. Donáth Leó köszöntötték a bajnokcsapat tagjait.

Orth mint színész szerepelt vasárnap és hétfőn délelőit a Capitol-mozgóban, az SpH által rendezett matinén és itt is elsőosztályúnak bizonyult. Mellette Rónay Vik-tor és Váray pompás „összjátékkal” tündek ki. A program szenzációja volt Dukász László, a Szajna-át-úszás kétszeri hőse, aki bravuros győzelmeiről beszélt érdekesen. Sokat tapsoltak az olimpiikon Tary Gizeának és Lakner Tivadarnak, aki Rex tréfáit pompásan adta elő. — A Sun sportgyűléség lilka címmel vasárnap dél-előtt a Royal-Apollóban magas színvonalu előadást tar-tott Munkácsi Márton hírlapíró.

Ossi Oswald
„Niniche”

Hó és sárcipők teljes kiárusítása!
ezzer korona párja kitűnő hócipőnek
mipórási és szép formájú hócipőnek
női, férfi és gyermekhasználatban
165 Sárcipő női 80, férfi 90 ezer korona
Hócipők leszállított árban
Tornacipők minden szíjben
Schäfer-cégnél, Döbrentei-tér 4. szám

MÜBUTOR ALAP. 1893
LAPIDES
RÓZSA-UTCA 72. **TRODABERENDEZÉS**
Állandó börtorkialitás egyszerű lakberendezésekből is

Kemény küzdelmek a „legjobb vidéki birkózó” címért

A Nyiregyházi TVE jublárius viadala — Kellner újabb bravurja — Birkózókongresszus Nyiregyháza

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefon-jelentése.) A Nyiregyházi TVE 40 esztendő-s fönnállásának emlékére a városi színházban vasárnap 36 válogatott birkózóval nagyszabásu viadalt rendezett. A döntőben

elkeseredett küzdelmek folytak a „legjobb vidéki birkózó” címért.

A nagyszerű mezőnyből a 17 éves ifjusági baj-nok, a debreceni Kellner emelkedett ki. Ellen-feleivel játszi könnyedséggel bánt el. Káprá-zatos technikájával és bravurjaival még a fő-városból odarándult szakértőket is elismerésre kényszerítette.

Hétfőn az MBBOSz Nyiregyháza birkózó-kongresszusát tartott, amelyen a központot dr. Rendek, Károly alelnök, Csillag Miklós főtít-kár és dr. Barabás Jenő képviselték.

Részletes eredmények:

- I. Légsúlyban: 1. Fehér (Kaposvári MAV), 2. Szalai (Pécsi SC), 3. Takács (Makói AC). — II. Pehelysúlyban: 1. Kellner (DTE), 2. Benkő (NyíTVE), 3. Bóbis (Kecse-mői AC). — III. Könnyűsúlyban: 1. Szaraz (Cegléd), 2. Vidorovits (RSC), 3. Kiss (DMTE). — IV. Kisközép-súlyban: 1. Györffy (Kaposvári MAV), 2. Dobó (Szegedi AK), 3. Gera (Kaposvári Turul). — V. Nagyközépsúly-ban: 1. Zemkó (SZAK), 2. Kiss (PSC), 3. Novák (PSC). — VI. Nehézsúlyban: 1. Beck (SZAK), 2. Janovszky (NyTVE), 3. Kerekes (DTE).

A kerületek pontversenyében: 1. Nyugati kerület 21 ponttal, 2. Déli kerület 20 ponttal.

A Vasasok birkózó válogatójáért még kedd este 8 óráig nevezhetnek az egyesületek. A klasszikusdíjért az idén az UTE, MAC, MAV és az MTK birkózói fognak el-keseredett küzdelmet vívni.

Nevezések az ügétő két nagy versenyére

A Tavaszi handicapr 24 lovat, a Magyar Derbyre 30 lovat köteleztek.

(A Reggel tudósítójától.) A március 8-án eldöntésre kerülő Tavaszi handicapr 24 lovat neveztek. A beneve-zettek között van a tavalyi győztes, Flóta, is. Ez az egyetlen Pusztaberényi ló. Bécsből nevezés nem érkezett. A versenyben résztvevők föllállítását február 8-án teszi közzé az egyesület.

Nevezettek: Arvágány, Rézangyal, Samu, Katicza, Jobban, Jóság, Szabad Junior, Xantén, Lánczos, Miki, Gambrinus, Fillemont, Jupiter, Vitéz, Rendellen, Marianne, Bajnok, G. Józsa, Garam, Ormuzd, Flóta, Éva lánnya, Burzsu, Exzerum.

A magyar Ügétő Derbyre, amely júniusban kerül el-döntésre (terminusa még nincs megállapítva), 30 lovat köteleztek. Közük 9 osztrák lovat is. Ezek között van az osztrák Ügétő Derby előzetes favoritja, Windspiel és a másodsorban fogadott Venus.

Nevezettek: H. P., Varázs, Végzet, Cousine, Peer Gynd, Windspiel, Izgató, Gyöngyike, Esi, Pamillám, Miki, Csak előre, Banya, Garam, Léval, Gacsina, Geshara, Sir, Vito, Trudl, Venus, Gierig, Pityke, Vakmeleme, Vargó-leány, Wilke, Walküre, Lady Raiper, Lady Sped, Wailand, Baldauf.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató
„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII., Conti-n, 4.
Műszaki igazgató: Deutsch D.

Kézfertőtlenítésre legalkalmasabb a
Lysolform

SZAKORVOSI rendelő
vér- és nemibetegség részére
EZÜST SALVARSAN OLTÁS
Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 52. I. em. 1. Rókus-sal szemben

Tisztelttel értesítjük nb. vevőinket,
hogy irodánkat V. Bálvány-utca 5 alól
Terez-körut 1/b alá helyeztük át
Telefon 164-19
Továbbra is a legjobb minőségű
valódi porosz szenet
(nem fenyő! szén)
szállítjuk bármely emeletre, ólomzárolt zsákokban vagy
nyitva métermázsánként 100.000 K, pincébe 98.000 K
Uránia fa- és szénkereskedelmi vállalat,
Terez-körut 1/b. sz. Telefon 164-19

Hócipő szőrmével 200 ezer korona
Sarkalás 10 ezer, talpalás 20 ezer. Sárcipőből hócipőt készít.
Vadász gumizom, Szerecsen-utca 50. Liszt Ferenc-tér és Nagymező-utca között.

Autógarazsirozás 700.000,
Benzin 7000 korona
Székely-garázsban
Olcsó VIII. Práter-utca 44/b szám alatt
fuvarok Telefon: József 54-08